

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 24, 1975

Nr. 223

LKB Kronika Nr. 18

Ko nemato užsienio turistai

Daugelis savo tikėjimą privalo slėpti taip, kaip pirmųjų amžių krikščionys

2

Ok, Lietuvoje jaučiamas didelis nusivylimas Helsinkio konferencija. Neduodamas net „Baigiamojo akto“ lietuviškas vertimas.

*

(Tęsinys iš vakar dienos)

Jos skatins ir vystys efektyvų igyvendinimą pilietinių, politinių, ekonominių, socialinių, kultūrinių ir kitų teisių bei laisvių, kurios visos išplaukia iš žmogaus asmenybės savybų orumo ir yra esminės jos laisvam ir pilnutiniam vystymuisi.

Šia prasme dalyvaujančios valstybės pripažinti ir gerbti asmenybės laisvę išpažinti, vienasmeniška arba bendrai su kitais, religiją arba tikybą, veikiant pagal savo paties sąžinės liepiną.

Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvų srityje dalyvaujančios valstybės veiks sutinkamai su SNO įstatų tikslais bei principais ir su Visuotine žmogaus teisių deklaracija. Jos taip pat vykdys savo pareigas, kaip jos nustatytos tarptautinėse deklaracijose ir susitarimuose šioje srityje, įskaitant ir tarptautinius paktus dėl žmogaus teisių, į kurių jis įeina.

— Iš „Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo baigiamojo akto“. 1975.VIII.1.

TSRS vardu „Baigiamąjį aktą“ pasirašė TSKP CK Generalinis sekretorius L. Brežnevus.

KO NEMATO VILNIUJE IR KAUNE UŽSIENIO TURISTAI?

1975 gegužės mėnesį suėjo 30 metų, kai pasibaigė II-sis pasaulinis karas, pareikalavęs daug kančių ir aukų. Tas jubiliejus, kaip Tarybų Sąjungos triumfo šventė, buvo iškilmingai paminėtas ir Lietuvoje. Tačiau Lietuvos katalikams šis jubiliejus sutapo su kitomis, beje, skausmo ir liūdesio metinėmis: prieš 30 metų ateistinė valdžia Lietuvoje pradėjo atvirą, grubų ir atkaklų karą prieš tikinčiuosius, ypačingai prieš Lietuvos Katalikų Bažnyčią. Šis doriems žmonėms bausis karas tebesitęsia ir dabar. Vengdami nemalonių persekiojimų, daugelis lietuvių savo tikėjimą yra priversti slėpti taip, kaip pirmųjų amžių krikščionys.

1945-46 metais beveik visose Lietuvos bažnyčiose dar buvo laikoma įprastais reikišniais vaikų bažnytiniai chorai, moksleivių pamaldos (drauge dalyvaujant ir

mokytojams), moksleivių reikišnis, vaikų katekizacija ir tikybos pamokos bažnyčioje pagal klases. Tačiau jau tada šia tikinčiųjų ir Bažnyčios „toleranciją“ daug kas suprato kaip tylą prieš didelę audrą. Tos audros ilgai laukti neteko. Netrukus buvo suimti beveik visi Lietuvos vyskupai. Vienas iš jų — vyskupas Borisevičius — paskubomis buvo nuteistas sušaudyti. Prasidėjo masiniai kunigų areštai, jų tardymai, kankinimai, teismai su nuosprendžiais net iki 25 metų. Tuo pačiu metu prasidėjo bažnyčių uždarinėjimai, visiems tikintiems brangių ir šventų vietų naikinimas, jų išniekinimas. Per labai trumpą laiką, iki 1959 metų (tais metais buvo švenčiamas Lietuvos įsijungimo į Tarybų Sąjungos sudėtį I-sis dešimt-

metis) vien tik Vilniuje ir Kaune buvo uždaryta apie 50 katalikų bažnyčių ir pusiau viešų koplyčių, uždaušta naudotis kapų koplyčiomis (vėliau kai kurios iš jų, naikinant kapus, buvo nugriautos), išsprogdinti Trys Kryžiai Vilniuje, nugriauti kryžiai bei koplytelės gatvėse ir aikštėse. Lietuvos įjungimo į Tarybų Sąjungos sudėtį 25-ųjų metinių išvakarėse vienu metu buvo išsprogdintos 35 Vilniaus Kalvarijų koplyčios, tuojau pat pašalinant griuvėsius taip, kad niekas nepirmtų jų koplyčių buvimo vietų. Žemiau pateikiame sąrašą tikrai Vilniaus ir Kauno miestų uždarytų bažnyčių ir koplyčių su trumpais nurodymais (jie nėra pilni), kaip jos laiko bėgyje buvo naudojamos po uždarymo.

(Bus daugiau)

LKB Kronika Nr. 17

Reikalauja, kad vyskupas sulaikytų „Kroniką“

Kratos ir „antitarybinės“ spaudos ieškojimas

13

Vilnius

1975 balandžio 7 pas vilnietę gydytoją Jadvygą Lapienytę (Tilto g. 12-6) buvo padaryta krata, kuriai vadovavo sugumo majoras Markevičius. Saugumiečiai ieškojo „antitarybinės“ spaudos, tačiau nieko nerado. Tardymas po kratos užsitęsė 5 valandas. Gydytoja J. Lapienytė buvo klausinėjama apie suimtąją Nijolę Sadūnaitę. Tardytojai stebėjosi, kad gydytoja, turinti aukštąjį išsilavinimą, esanti tikinti...

Tuojuo po 1975 Velykų į Vilniaus saugumą buvo iškvieštas Kabeilių (Varėnos raj.) klebonas kun. J. Lauriūnas. Pokalbio metu jam buvo pareikšta, kad „LKB Kronika“ Lietuvos Katalikų Bažnyčiai ir Lietuvos Katalikų Bažnyčiai priešingai, kaip nurodanti, tik pakenksianti.

Religijų reikalų tarybos įgaliotinis K. Tumėnas reikalavo, kad vysk. L. Povilonis būtų pastangų sustabdyti „LKB Kroniką“. Vyskupas atsakė, kad ne jis ją iššaukęs ir nieko negalės padaryti. Įgaliotinis liekė labai nepatenkintas tokia pasyvia vyskupo laiky-

Kaunas

1975 kovo 3 inžinierius Vytautas Vaičiūnas buvo kviečiamas atvykti į Kauno saugumo komitetą. Kadangi kvietimas buvo įmestas į pašto dėžutę ir Vaičiūno išimtas paveluotai, tai kvietimas į saugumą nenuvyko. Po kurio laiko iš saugumo kelis kartus skambino telefonu ir vis kvietė atvykti „dėl senų bėdų“. Vaičiūnas atsakė, kad jau teismas praėjęs ir senų bėdų jau nėra. „Jums dar nebaigtas, atsakė saugumietis. V. Vaičiūnas pažadėjo atvykti tik tuo atveju, kai būsią oficialiai iškvieštas.

Gegužės 12 inžinierius Vaičiūnas nuvyko į Kauno saugumą, kur buvo apibartas už laišką, patekusį į „LKB Kroniką“ (žr. „LKB Kronika“, Nr. 15). Saugumo tardytojas vertė Vaičiūną pasirašyti perspėjimą, kad savo namuose leides gyventi valstybiniam nusikaltėliui P. Petroniui, padėjęs jam ir Plunkpai įsigyti „Erą“ ir taktininkams su motociklu Petronio nusikaltimuose. Jei panaši veikla nesiliausianti, tai būsiąs baudžiamas. Vaičiūnas pasirašyti atsisakė, paaiškindamas, kad ir be parašo galės būti nubaustas.

Britai treniruoja Egipto karius

Londonas. — Britai slapta treniruoja Egipto karius tam tikrose stovyklose. Ruošia specialistus, instruktuoja, kaip naudotis naujaisiais parduodamais sudėtingais ginklais. Dabar pranešama, kad irgi „slaptai“ lankosi Egipto karinio laivyno viršininkas viceadmirolas Mohamed Zikri.

Kova su lėktuvų triukšmu

Haga. — Pastebėta, kad kai kuriose Olandijos vietose gyventojai pradėjo kovoti su žemai skrendančiais ir neduodančiais ramybės lėktuvais tokiu būdu: jie balionais iškėlė į dangę aliuminio folijaus juostas, kurios trukdo radaro ryši, ir lėktuvai turi vengti tų vietų.

Panama City. — Uraganas Eloise artėja prie Floridos „rankenos“, šiaurės vakarų dalies. Vėjas siekia 130 mylių stiprumo. Panama City pakrantės bangos 10 pėdų aukščio. Apie 100,000 iš Floridos ir Louisianos pakraščių išsikraustė į tolimesnes apylinkes.

Bostonas. Bostono miesto mokytojai streikuoja, negalėdami susitarti dėl atlyginimų ir kai buvo iš jų pareikalauta per savaitę dirbti 45 minutes daugiau.

Pieta. Nežinomo lietuvių liaudies menininko darbas.

Siūlo panaikinti J. Tautų komisiją

New York. — Kissingeris pasiūlė suaukėti Korėjos reikalų konferenciją, kurioje dalyvautų Kinija, Pietų ir Šiaurės Korėjos ir Amerika. Tada būtų panaikinta 22 metų senumo J. Tautų komisija ir būtų sutarta Korėjos pusiasalio taika. Š. Korėja nenori pripažinti Pietų Korėjos, tai vargiai sutiks ir su tokiu siūlymu.

Pradės derybas ir su Sirija

New York. — Sekretorius Kissingeris mano, kad dar ir kitą savaitę bus galima pradėti derybas tarp Sirijos ir Izraelio dėl Golan aukštumų. Pradžioje pasikalbėjimai būtų neformalūs. Kissingeris susitiks su Sirijos užsienio reikalų ministru Abdel Khaddam ir, greičiausiai, iš jo gaus sutikimą derybas pradėti. Derybos bus Europoje, Genevoje arba Vienoje.

Izraelis yra pareiškęs, kad sutinka šnekėtis, sutinka ir šiek tiek pasitraukti, bet jokių būdu neužleis visų Golan aukštumų. Okupuotas plotas labai nedidelis, ir pasitraukimas būtų tik simboliškas.

Susitarė dėl detalių

Geneva. — Egipto ir Izraelio kariniai atstovai susitarė dėl detalių ir procedūros, kaip bus atsiųsta iš sutartų pažymėtų vietų Sinajuje. Dokumentą pasirašė Egipto atstovai, bet Izraelio atstovas tik padėjo savo inicialus. Pasirašys tada, kai Amerikos Kongresas duos sutikimą neutralioj zonoj įsikurti Amerikos technikams, paliaubų stebėtojams. Pasirašymo ceremonijos pirmininkavo Jungtinių Tautų karinių dalinių Vid. Rytuose vadas Suomijos generolas Ensio Siilasvuo.

Libane tas pats

Beirutas. — Bombų sprogiimai, atakos ir šaudymai nuo stogų Beirute tęsiasi. Abi pusės, krikščionys falangistai ir musulmonai palestiniečiai vieni kitus kaltina paliaubų nesilaikymu. Nuo rugsėjo 3, kai naminis karas atsinaujino, policija sušaukė apie 400 užmuštų.

Washingtonas. — Prez. Fordas po abiejų pasikėsimų pareiškė, kad jis dėl teroro neišsišauks, savo lankymosi ir susitikimų su žmonėmis nesumažins.

Damaskas, Sirijos sostinė, prekybinis kvartalas

VĖL PASIKĖSIMAS PRIEŠ FORDĄ

San Francisco. — Šie metai vadinami Moterų metais, ir kai kurios moterys nori irgi į istoriją, kitaip „pasikėsimi“. Viena moteris norėjo nušauti prezidentą Fordą. Nespėjo iššauti, buvo suimta. 17 dienų vėliau kita iššovė, bet blogai šovė ir dabar bus teisama už pasikėsimą į prezidentą. Abu atvejai įvyko Kalifornijoje.

Fordas kalbėjo San Francisco, St. Francis viešbuty, iš jo iššęs pamojo 3.000 susirinkusių ir 40 pėdų atstumo, Sarah Moore iš pistoleto spėjo šauti, bet netoliese buvęs policininkas ją sugriebė. Kulką atsimušė į šaligatvį ir atšokusį lengvai sužeidė taksiforą.

Moore, 44 metų, sekmadienį buvo suimta už ginklo nešiojimą, bet paleista. Ją vakare apklausinėjo ir slaptoji tarnyba. Ji priklauso radikalų grupei ir prieš 18 mėnesių buvo viena

tų, kuri dalino Randolph Hearst užpirtus 2 ml. dolerių vertės maisto produktus neturtingiesiems. Hearst po dukters pagrobimo iš grobių buvo gavęs tokius reikalavimus, juos pildė, bet Patricijos vis vien nesulaukė grįžtant.

Po incidento Fordas greit sėdo į automobilį ir buvo nuvežtas į aerodromą, grįžo į Washingtoną.

100 bil. dol. energijos projektas

San Francisco. — Prieš pat atstatytą Fordas kalbėjo ekonominiams klausimais ir pasiūlė sudaryti 100 bil. dolerių kapitalo valdinę energijos korporaciją, kuri per 10 metų finansuotų privačias pastangas kraštui teikti energiją. Planas leistų įvykdyti tokius projektus, kurie privačiam kapitalui per daug rizikingi ar nepakeičiami.

Korporacija būtų nepriklausoma, atsakinga tik prieš prezidentą. Jos direktoriais turėtų būti žinomi ir patikimi asmenys, nežiūrint jų partinių pasiskirstymų.

800 milijonų analfabetų

Geneva. — Tarptautinėje auklėjimo konferencijoje Genevoje, nagrinėjant švietimo problemas, buvo konstatuota, kad šiuo metu pasaulyje dar yra daugiau, negu aštuoni šimtai milijonų analfabetų. Kai ūkiniai pažangiuosiuose kraštuose ieškoma vis modernesnių mokymo priemonių ir sistemų ir siekiama įvesti privalomą mokymą iki 14 ar 16 metų, tai daugelyje Azijos, Afrikos ir Lotynų Amerikos kraštų vis dar jaučiamas didelis mokyklų trūkumas ir nei pusė jaunimo neturi sąlygų baigti pradinį mokyklų. Tarptautinė auklėjimo konferencija Genevoje svarstė priemones šiai nereguliškai pašalinti.

Roger Rousseau, pasaulinės sporto olimpiados ruošimo komiteto pirmininkas, tikisi nugalėti visus sunkumus ir tvirtina, kad 1976 olimpiada Montrealyje tikrai įvyks

KALENDORIUS

Rugsėjo 24: šv. Gerardas; šv. Ema. Juodis, Sana.
Rugsėjo 25: šv. Kleopas, šv. Aurelija; Vientautas, Želvė.
Saulė teka 6:40, leidžias 5:36.

ORAS

Dalinai saulėta, temperatūra žymiau nepasikeis, apie 62 laipsniai.

SKAUTYBĖS kelias

Redaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 63th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7039

ČIURLIONIO STOVYKLA SUGRĮŽTA KERNAVĖN

Rudenio gamta rimsta ir ruošiasi užtarnauti poilsui, tačiau gamtos draugės kernavietės kaip tik šį laikotarpį išnaudoja susitelkti, pasidžiaugti ir su atnaujintu entuziazmu grįžti prie žiemos darbų. Rugsėjo 14 d. J. C. R. vyravo vidurvasario stovyklinė nuotaka. Koridoriuose rikiavosi Kernavės tunto "Čiurlionio" stovykla: kiek čia vasaros prisiminimų, naujų pažinčių, linksmo vikrumo, kurį atneša tik stovyklos išugdyta žiemos veikla parnešta tunto dvasia.

Išgyjuojančią "Čiurlionio" stovyklą pasitinka tūtininkė ps. fil. Ritonė Rudaitienė ir nestovylavusių sesių gretos. Ypač skambiai ir įspūdingai nuaidi stovyklinė daina. Pakilią nuotaką toliau tęsia stovyklos skiltys, kiekviena kuo drąsiau pasirodymą savo šūkiu. Įtemptai laukiame žinios, kas gūtą tarptautinį konkursą laimėjusi skiltis: tai "Pavasario" sesės — jų laimėjimą sutinkame su šūkiu ir širdingais sveikinimais.

"Čiurlionio" stovyklos viršininkė s. Vanda Alekniene iškilmingai gražina 90 stovyklavusių sesių, simboliškai perduodama "vadovės lazda" ir stovyklos gairę tūtininkei. Pristatomos šių metų "Gintaro" mokyklos kursantės: Aldona Jakubauskaitė, Rita Lukaitė, Vilija Rasutytė ir Astra Totoraitytė. Kiekviena savitai sueigos dalyvėms perduoda savo mintis ir įspūdžius, atsiėmus ir viltis. Seka tunto įsakymai: turime progą pasidžiaugti jaunesniųjų sesių

atsiekimais; į paskiltninkes pakeičiamos: Gintarė Kerelytė, Guoda Lazauskaitė ir Silvija Snarskytė. Skiltininkės laipsnį įsigijo Audra Alekniūtė, Rita Kupcikevičiūtė, Loretta Lingytė, Mirga Rimavičiūtė ir Audra Alekniūtė.

Dėmesys tūtininkei — išreikiama nuosirdi padėka "Čiurlionio" stovyklos atstovams. Stovyklos sėkmingumas atspindi sugrįžusių sesių entuziazmą ir ryžtą. Prisimenamos eilinės pareigos ir einamieji reikalai. Šiltas žodis skiriamas tunto tėveliams, iš kurių visas tuntas su dėkingumu laukia ir tolimesnės tautos ir paramos.

Kiekvienas skautiškas susibūrimas turi būti baigiamas "lauželiu", kad ir šiandien leidžia savo vaizduotei įkurti nematomą liepsnelę ir juoko kibirkštelių padrasintą jungiamąjį dainą, į šūki, į samojaus ir išdringumo pilnus pasirodymus. Entuziazmu visus užkrečia sesė Silvija Sparkienė, šiltai dainą praveda sesė Audronė Miglinaitė, įjungiamieji ir jaunaukai. Viena iš sesių — tai mūsų sesė Audra Alekniūtė. Drąsiai galime teigti, kad lauželis aukščiausios kokybės, nes ir "viską mačiusioms" vadovėms juoko ašaras išspaudė!

Pagaliam ir rimties akimirka — metas skirstytis. "Sutelk mus, Viešpatie, būrin" paskutinį garsai galutinai sujungia visų kernaviečių pasiryžimą po vasaros patirties vėl kartu stoti didius, atsiėmus ir viltis. Seka tunto įsakymai: turime progą pasidžiaugti jaunesniųjų sesių

dovų rinkimų.

Clevelando, Hamiltono ir New Yorko sesės jau davė prityrusios skautės įrodymą. Gavau laiškus ir iš kitų vietovių, kur vadovės pradėjo naujų skautių prityrimo laipsnių programas ir jos yra jomis patenkintos. Pripažįstu, kad šios programos užveda darbo ir rūpestio vadovė, tačiau tuo pačiu suteikia skautėms daug daugiau ir įdomesnių dalykų išmokti.

Visos specialybės, kurias sesės yra išlaikiusios, užsiskaito ir jų ženklelius gali nešioti iki jos tampa vyr. skautės. Naujų programų išlaikytų specialybių serija sudaro Skautybės ženklą, Lietuviškos - Lituanistikos ženklą ir t. t. Šiuos ženklus bus galima nešioti ir tapus vyr. skaute, o pavienių specialybių ženklai bus nešiojami tik būnant skaute ir prityrusia skaute, o tapus vyr. skaute, jie yra nulinami.

Prityrusių skautių reikalui atsivešiu įvairių pasiūlymų ir siūlomų papročių, kad vietovėse būtų lengviau sau pasirinkti ir prisitaikyti.

Iki pasimatymo suvažiavime Clevelande.

LSS Vyr. Skautininkė

NAUJOS VYR. SKAUTES

Aušros Vartų tunto v. s. Juozės Vaičiūnienės vyr. skautių kandidatų savo pirmuosius veiklus metus užbaigė penkių sesių vyr. skautių įžodžiu š. m. rugsėjo mėn. 19 d. Įžodis įvyko Leomonte. Mėlynais kaklaraiščiais pasipuošę sesės: Linda Norkaitytė, Daina Ardytė, Daiva Markelytė, Rada Skrodytė ir Dana Plepytė. Įžodį pravedė Aušros Vartų tunto vadovė v. s. J. Mikutaitienė, ps. A. Kaminskienė ir v. sl. R. Stropienė. Jaunų pavardavimas ir vaišės visam būreliui buvo suruoštos sesės Banės Kronienės namuose.

Praėjusioje vasaros stovykloje, atlikusios pilną kandidatavimą ir išsamiai išėjusias vyr. skautės kandidatės programą, įžodį davė šios būrelio narės: Fausta Bobinaitė, Milda Vaitkevičiūtė, Nora Sutkutė, Vida Maliorytė, Daiva Balzaraitė, Rita Mingelaitė, Vija Segal, Rima Šilėnaitė, Loretta Variakojytė ir Dana Blaundžiūnaitė. Įžodį pravedė sesės Alvyda Bankutė ir Ramunė Kubiliūtė.

Būreliui vadovauja vyr. skautė ps. Dalė Gotcietienė.

ĮŽODIS NERIJOS TUNTE

Veikd Nerijos tunto jaunoji vadovė g. v. v. Kristina Baumilaitė, prasidėjus rudens semestru, įvyko į Minnesotą tęsti farmacijos studijų. Kuklias ir jautrias išleisvė Kristina š. m. rugs. 17 d. Jaunimo centro kavinėje surengė tunto vadovė ir sesės gintarės. Trumposios iškilmingos sueigos dalyje sesė Kristina davė ps. įžodį, kurį pravedė Vidurio rajono vadovė s. Danutė Eidukienė (g. Kristina) į paskaitininkės įžodį buvo pakelta pereitis metais). Reikšdamos geriausius linkėjimus, vadovė ir sesės sveikino naująją ps., įteikdamos jai gražią gėlių puokštę. Ilgėsinga jūrinė daina sujungė visas seses bendrame rate. Kavutė ir maloni pabendravimo valandėlė, stovyklinio nuotraukų albumo lapus varant, nukėlė visas į mielas stovyklos prisiminimus.

RUOSIASI ŽAIDIMŲ - VARŽYBŲ SVENTEI

Visų Chicago tuntu skautai ir skautės yra gyvai susidomėję ir ruošiasi dalyvauti tradicinėje rudens skautiškų žaidimų ir varžybų šventėje, š. m. spalio 5 d., Bučo sodyboje, Willow Springs, Ill. Visiems bus malonu parungtyniauti, pažaisiti ir pabendrauti rudenių gamtos aplinkoje.

Kernavės tunto vadovė su pasididžiuoju seka "Čiurlionio" stovyklos sesių sugrįžimo sueiga. Nuotr. J. Lintako

Paukščių plitimas pasauly suvaržytas

Daugelis paukščių laisvai perskrenda vandenynus, ir atrodytu, jog nuo jų laiku, kai prieš koki 150 milijonų metų jie įgavo sparnus, — gali skristi kur tik nori, gali gyventi kur patinka. Tačiau dauguma paukščių gyvena lyg nematomuose narvuose. Be to, kai kurių keliaujančių paukščių rūšims tolimųjų skridimų maršrutai apibrėžti gana siaurais koridoriais. Pavyzdžiui, rojau paukščiai asocijuojasi su Melanezijos salomis, kolibriai — su Naujuoju pasauliu. Vienas labiausiai paplitusių paukščių yra šiaurinės Amerikos pelkinė linė; ji labai nelepia, neišranki maistui ir gan lengvai prisitaiko prie įvairių gyvenimo sąlygų, bet ji sutinkama tik tam tikrame krašto vaizdyje — drėgnuose miškuose.

Pietų Amerikoje yra apie 300 rūšių kolibrių, o Afrikoje, tropikų miškuose, kurie taip pat panašūs į Pietų Amerikos miškus, kolibriai nerasi nė su žiburiu, nors šie paukščiai puikiausiai skraido. Kikilių, sutinkama tolimose vandenynų salose ir mažose salelėse, tačiau jų nėra Australijoje. Seiblo getonijai starta veisiasi tik tiktai Seibo saloje, Naujoje Škotijoje. Reta šios taisyklės išimtis yra naminis žvirblis ir laplandinė pelėda: ekologiškai susieti su žmogumi, jie labai plačiai pasisklidę.

Kai kurios tokios apibrėžimo paukščių paplitimo priežastys yra aiškios: nepaisant nuostabių skraidymo sugebėjimų, pvz., jūrų paukščiams nenugalima kliūtis gali būti žemynai, o sausumos paukščiams — vandenynai. Andų kalnai, atkrito Kolumbijos paukščius nuo Ekvadoro. Šie paukščiai veisiasi skirtingose šitų kalnų pusėse, izoliuoti ir nepriklausomi vieni nuo kitų. Tačiau yra dar ir subtilesnių

— Vienas Londono gyventojas skundžiasi: "Blogiausia, kai lietus, Kalėdos ir Naujieji metai. Toms dienoms mano telefonas skamba be palovos dieną ir naktį. Bet mano giminė gyvuoja jau 800 metų, todėl niekada nekeisiu pavardės". Jo pavardė — Taksi.

LIGONINEJE

Vidurio rajono vadovė s. fil. Danutė Eidukienė šiomis dienomis buvo padaryta operacija. Sesė Danutė sveiksta šv. Kryžiaus ligoninėje. Linkime greit sustiprėti ir grįžti į namus vėl įjungti į savo ir skautiškės šeimos gyvenimą ir veiklą.

"PRANAŠYSTĖS"

Daugumas mūsų norėtume turėti galimybę praskleisti nežinomąsias uždangas ir pažvelgti ateitin, o ypač savo ateities gyvenimą. Aktorės Julijos Cijūnienės vadovaujamos Nerijos tunto gintarės praskleis ta nežinomybės šydą š. m. spalio m. 11 d. įvykstančiame PRIE GINTARO JŪROS vakare, Jaunimo Centro didž. salėje. Visi, kuriems rūpi ateities pranašystės, yra kviečiami atsilankyti 7:30 val. vak. Numatomos ir kitokios įdomybės. Nerijos tunto sesės ir tėvų komitetas visus maloniai priima.

RUDENYS IR PAVASARIAI arba UŽPLYNIŲ PULTINEVIČIUS NAMIE IR SVETUR I dalis

Kun. Stasys Yla paskaito šią knygą kasdien, kiekvienam jos epizodas raskamas labai didelio pasigėrėjimo.

Kazys Bradūnas laiko šią knygą vienu išskirtiniausių kūrinių išei. joje charakterių ir kalbos grožio požūri.

Ji yra Lietuviškos Knygos Klubu leidiny, gaunamas su modernišku dailininko V. Virka aplanku.

Jos kaina 6 dol.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

330 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7223
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVARIUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
ĮPAVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-0500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.
Chicago, Cook, Ill. \$25.00 \$15.00 \$10.00 \$5.50
Kanaadoje 25.00 15.00 10.00 5.50
Kltur 23.00 13.00 9.00 4.50
Užsienyje 25.00 16.00 10.50 6.50
Savaitinis 18.00 8.50 —

Pašto išlaikymas mažinant, pakvitatvina už gautas prenumeratas neaukiant. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesumadotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisijungiamos gavus prašymą.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSTIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6356
8007 W. 83 PL., Justice, IL 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 274-8912

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. vakarų.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. VA-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso RE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIAJA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

J O K S A
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penktad. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6006 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605
Jei neatsiliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue.
5214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 3-4189

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1448 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį
Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 11-3 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDRIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt. iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919.

Ofiso RE 4-1818, Rez. PR 6-9601

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave., Kansas)

Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 4 iki 8 val. p. p.

Tel. ofiso

DR. ROMAS PETKUS

AKTŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WARREN AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakarų
Ofiso tel. 776-2886; rez. 448-5548

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-8 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai: rez. 2653 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6196

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-6466

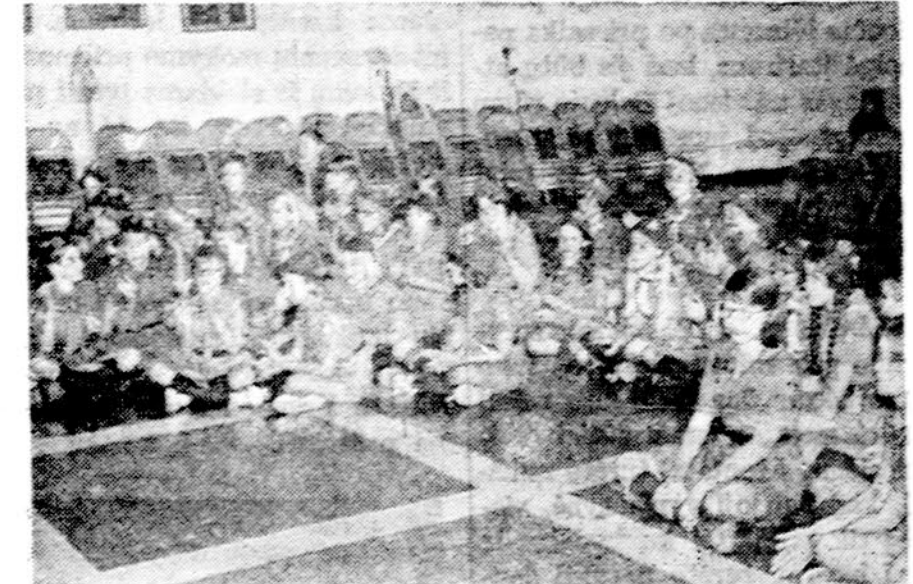
DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad., pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4856

DR. PETRAS ZLIOMA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val.: pirm., antr., ketv. 1-5 ir 6-8, penktad. 1-5, šeštad. pagal susitarimą

Smagu prie lauželio! Vaizdelis iš Kernavės tunto pirmosios rudenių sueigos. Nuotr. J. Lintako

VYRIAUSIOJI SKAUTININKĖ RAŠO

Kviečiu visas vadoves dalyvauti suvažiavime, kuris įvyks Clevelande rugsėjo 26-27-28 d. Bus pristatytos naujos skautių ir prityrusių skautių programos. Diskutuosime ir bandysime sau palengvinti vadovaujant, vyr. skautėms, lietuvių kalbos vartojimo reikaluose, GVM ir kitos įdomios temos bus diskutuojamos šiame suvažiavime. Kiek dabar atrodo, kad Montreale gražioji audinių paroda irgi atvažiuoja papuošti mūsų suvažiavimą. Ši paroda tikrai yra ypatinga, ir iš jos pavyzdžio, tikimusi, ir kitos vietovės ką nors pasimokys ir namo parsineš. Jei sau ką ir negalės panaudoti, tai bent galės pasidžiaugti ir pasigėrėti Montreale sesių ir jų tautininkių rezultatais. Kviečiu vadoves atvežti ir vienietį užsiėmimų, vedamų knygų, Kaziuko mugių rankraščių ir pavyzdžių — mes visuomet vienos iš kitų pasimokome ir pasidaliname savo praktika bei išmintimi, tam

suvažiavimui ir yra — pamatyti, pasimokyti, naujų jėgų skautiškam darbui pasisemti. Laukiame Jūsų visų!

Noriu priminti, kad į suvažiavimą atsivežtumėte ir pinigų, nes bus galima gauti: Aš noriu būti paukštytė, noriu būti skautė, ir kiek Tiekimo skyriaus vedėjos pajėgs, atveš ir kitas knygas. Skautių naujos programos kainuos 50 c. Turėsimie ir prityrusių skautių skautių vyšniavų/bordo kaklaraiščių, kuriuos galėsime sau vienam nusipirkti.

Šios aukščiau minėtos knygelės, Skautų Aidas, įvairūs skautiški leidiniai yra geras šaltinis įvairiai medžiagai, skautių skilčių sueigas praveisti.

I visus vienetus išsiuntinėju LSS suvažiavimo formas. Prašau visas laiku užsiregistruoti ir užsimokėti 2 dol. reg. mokesčių. Be to, prašau siųsti savo kandidatus į įvairius sąjungos, serijos postus. Dalyvaukime visos ir prisidėkime prie mūsų va-

JALTOS, POTSDAMO, HELSINKIO KONFERENCIJOS

Ir liūdno sukaktys prisiminti. Tačiau pas mus kažkaip praslydo nepaminėta ar maži tepaminėta Jaltos konferencija, kurią "trys didieji" sušaukė Sov. Rusijoje, Juodosios jūros kurorte Jaltoje, einant prie pabaigos II-jam pasauliniam karui, 1945 m. vasario 4–11 dienomis. Jei kiek ankstesnė (1943. XI 28 - XII 1) Teherano konferencija buvo vakariečių "kietos rankos" prieš Sovietus demonstracija, tai Jaltos ir dar vėlesnė (1945 m.) Potsdamo konferencijose vakarų sąjungininkai daugeliu atvejų nusileido Sovietams ir tuo būdu leido jiems iškilti į vyraujančią galybę.

Pastarosios dvi konferencijos po 30 metų pertraukos privėdė prie Helsinkio konferencijos, kurioje labai iškilmingu būdu buvo patvirtinta tai, ką Sovietai buvo "laikinai laimėję". Pripažintos nekeičiamomis sienos, kurias Sovietų ginklo jėga ir klasta pastūmė toli į Vakarus.

Sovietų spauda neslepia savo džiaugsmo dėl Helsinkio pasiekimų, bet jų oficialūs tonas, yra palyginti, labai santūrus: vengiama viešai priekšams parodyti savo diplomatinis laimėjimus. Sovietų komunistų partijos pareigūnai darbininkų mitinguose šiuo reikalu kalba daug aiškiau ir neslepia savo džiaugsmo. Parodyti užsieniui nuo Jaltos ligi Helsinkio konferencijos išaugusių sovietinių rusų grobį — labai džiugu. Taigi ir vilniškė "Tiesa" rugpjūčio 28–29 dienomis per tris numerius paskelbė V. Vysockio iš maskvinės spaudo imtus samprotavimus "30 metų po Potsdamo konferencijos".

Straipsnio autorius, pasiremdamas Sovietų oficialia medžiaga, džiaugiasi, kad Helsinkyje Sovietams pavyko "kollektiviai susumuoti II pasaulinio karo rezultatus ir įtvirtinti naujus santykius tarp Europos valstybių. O pagrindas taikai pokarinėje Europoje buvo padėtas prieš 30 metų — Jaltos ir Potsdamo konferencijose."

Džiaugdamiesi Jaltoje pasiektais Sovietų laimėjimais, "Tiesos" rašytojas skelbia, kad vakarų sąjungininkai "Jaltoje negalėjo kelti savų sąlygų tarybinei pusei. Todėl JAV ir Anglijos vadovai vyko į Krymą prašytojai". Vakarų šalys "buvo priverstos sutikti su TSRS siūlomomis demokratinėmis taikos sąlygomis". Kokios tos sąlygos — lietuviai ir kiti pavertę gerai žino: Jaltos ir Potsdamo konferencijų metu Pabaltijo ir kiti kraštai buvo išduoti Sovietams.

Bet vėl tekalba sovietiniai rašytojai: "Tarybinės delegacijos nariai, taip pat ir J. Stalinas tikrai galėjo būti patenkinti susitikimu Jaltoje. Tai jautėsi dar vyksiant konferencijai. Stalinas pirmą kartą priminėjo savo šalyje dviejų galingiausių pasaulio valstybių vadovus ir ne be pagrindo jautėsi Jaltoje padėties šeiminku. Posėdžių metu Stalinas dažnai raudonu ir mėlynu pieštuku braižė kažkokias figūras ir atrodė užsiėmęs savo mintimis. Tačiau iš tikrųjų jis išdėmė seką pokalbį ir, kaip pažymėjo betarpiški stebėtojai, jų tarpe net Vakarų valstybių atstovai, buvo žymiai geriau pasiruošę konferencijai už savo partnerius... Suvedamas konferencijos rezultatus, J. Stalinas pagrįstai laikė ją didele sėkme."

Kitoje "Tiesos" (VIII.28) dalyje, be ko kita, rašoma, kad "po minėtų konferencijų Tarybų Sąjungos autoritetas išaugo kaip niekada... kaip Vakaruose, taip ir Rytuose buvo visiškai sureguliuoti klausimai, susiję su galutinio sienų nustatymu. Potsdamo konferencijoje nuoseklios TSRS politikos dėka buvo išspręsta

viena sudėtingiausių pokario problemų — teritorinis klausimas".

Laikraštis, priedamas prie Helsinkio konferencijos nutarimų, aiškina, kad dabar, po 30 metų nuo minėtų dviejų konferencijų, visi įvykiai "vystėsi istorinės konferencijos nutarimų įtakoje ir dabartinės Europos valstybių sienos buvo patvirtintos minėtų dviejų (Jaltos ir Potsdamo) konferencijų dvasioje! "Egzistuojančios dabar žemyn sienos oficialiai patvirtintos ir įformintos pagal visus tarptautinės teisės reikalavimus. Jos neliečiamos ir negali būti peržiūrinėjamos". (T. IX.28).

Kad Sovietai laikysis savo kieto nusistatymo pavertusių šalių ir Helsinkio konferencijos susitarimus pasirašiusių kraštų atžvilgiu, matyti ir iš nurodymų, kuriuos komunistų partija perdavė per "Tarybinį mokytoją" vedamajame rašinyje "Idėjinis grūdinimas" (IX. 10), paskelbtame naujųjų mokslo metų pradžios proga. Čia rašoma: "Helsinkio pasitarimo rezultatai atveria geras įtepmo mažinimo... bendradarbiavimo perspektyvas. Tačiau ideologijų kova vyksta be kompromisų. Kapitalistinis pasaulis, šiandien priverstas skaičiuoti su Tarybų Sąjunga ir jos socialistinių sąjungininkių realia jėga, neatsisakė užmačiu savo tikslus įgyvendinti ideologinių diversijų keliu. Antitarybinės, antikomunistinės propagandos smagialys nutaikytas į mūsų jaunimą, pasikliaujant jo neužgrūdinimu, gyvenimiškos patirties stoka. Ir nematyti čia slypinčių pavojų būtų didelė klaidą".

Europos kraštų spauda tvirtina, kad vienintelis laimėtojas Helsinkyje buvo L. Brežnevus, nes pasirašyta deklaracija buvo užtvirtinti visi Sovietų užkariai. Tačiau nestokoja balsu, kad detentė galėsinai atnešti tam tikrą naudą, nes po daugelio metų, gal būt, Sovietai leisį pavertoms tautoms pasisakyti, ar jos nori iš Sovietų Sąjungos išeiti.

Į šį nerimtą sapaliojimą gražiai atsakė vienas latvis žurnalistas: "Po keliolikos metų Pabaltijo kraštai bus jau pakankamai kolonizuoti rusais. Rusai, ukrainiečiai, lenkai, gudai ir kiti Sovietų atkelti kolonistai sudarys aiškią gyventojų daugumą. Taigi net ir 'laisvų balsavimų' keliu rusiškų kolonistų dauguma nulemsių prieš pabaltiečius, jau mažumoje esančius".

Amerikos ir Pabaltijo bei kitų pavertų tautų interesai priešdetentiniiais laikais buvo vieni ir tie patys, tačiau detentės laikais jau gerokai išsiskiria. Skirtinga nuomonė ir Helsinkio konferencijos deklaracijos požiūriu. Lietuviai patriotai išeivijoje ir okupuotoje Lietuvoje i Helsinkio nutarimus žiūri realiomis akimis, ne pro raudoną spalvotus amerikiečių politikų akinus.

Tuo tarpu okupuotoje Lietuvoje kovojanti tauta turi savo tvirtą nusistatymą (žiūr. vakarykščio ir šios dienos "Draugo" pirmo pusl. "LKB Kronikos" Nr. 18 žinias). Taigi ir tai daliai lietuvių išeivių, kurie taikstosi Helsinkio deklaracijai ir jai pritaria, realiai galvojant, nėra didesnio reikalo šokti pagal tokį taktą, kurį paduoda jungtinės Maskvos — Washingtono "detentės" orkestras. "Katei tik žaidimas, — pelei mirtis" — sako mūsų žmonių patarlė. Ta maža pelytė tame dviejų didžiųjų kačių žaidime yra, deja, mūsų miela Lietuva. Taigi ir mūsų tautos kelio rodytoju turėtų būti ne Kremliaus ir jo artimųjų jėgų "detentės" auklėtojai, o kovojančios tautos balsas, kurį šiuo metu ryškiausiai išreiškia "Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronika" b. kv.

Trys kovotojai prieš komunizmą: S. Kudirka, rašyt. A. Solženicynas ir AFL-CIO unių vadas G. Meany, pirmą kartą susitikę Washingtono.

Vergija gimdo nusikaltimus

Išteisinti tik komunizmo vadų vaikai

Komunistinių kraštų propaganda, registruodama Vakarų valstybėse, ypač Amerikoje, vykstančius ir vis didėjančius jaunųjų nusikaltimus, bando aiškinti, kad tai yra vien tik kapitalistinės santvarkos vaisius. Todėl ir Vakaruose girdėti balsų, kad tik komunizmas yra vienintelė priemonė prieš blogį, kuris reikšiasi dabartinėje visuomenėje. Kai kam net atrodo, kad už viską yra kalta Vakaruose esanti perdidelė laisvė. Ar tad neverta išmąnyti tokios laisvės ir tvarkos ir saugumo gėrį? Taip galvojo daugelis italų, kurie paskutiniuose rinkimuose atidavė savo balsus už komunistus ne iš ideologinio įsitikinimo, o vien norėdami susilaikyti komunistų žadamos geresnės tvarkos.

Nusikaltimas — ne Vakarų išdava

Tačiau reikia mesti žvilgsnį tiek į stalinistinį, tiek ir liberalinio režimo komunistines valstybes, kur tas režimas jau dominuoja daugiau kaip 30 metų, kad pamatytume kaip ten, užgniaužus ar labai apribojus laisvę, nebuvo išspręstos sunkios socialinės problemos. Kaip pavyzdį galime paimti Čekoslovakiją. Vakarus pasiekęs Braslavo mokslių akademijos žurnalas "Sociologia" (nr. 3) paduoda dokumentuotą studiją apie vis augančius nepilnamečių nusikaltimus Čekoslovakijoje.

Tas žurnalas pripažįsta, kad ši problema yra sunkiai sprendžiama. Paduodami statistiniai duomenys, iš kurių galima matyti, kad nepilnamečių nusikaltimai auga drauge su režimo ideologijos pagrįstumu. Iš "Sociologia" lentelių matyti, kad 1962 m. jaunųjų tarp 15 ir 18

metų buvo už įvairius nusikaltimus nuteistų apie 4.750. Skaičius nusikaltėlių vis augo ir 1966 m. pasiekė jau 6.500. Bet kai tik prasidėjo atlydžio procesas, tragiškai nutrauktas Sovietų okupacijos 1968 m., tuoj nepilnamečių nusikaltėlių skaičius sumažėjo: 1967 m. nuteistųjų jaunųjų skaičius jau nesiekė 6.000, o 1968 m. dar sumažėjo iki 4.750. Tais metais Dubčekas bandymas komunizmą sudemokratinėti buvo pasiekęs savo viršūnę.

Sovietų ir Varšuvos pakto valstybių tankams sutraukius bet kokias laisvės apraškas, tuojau padidėjo ir nepilnamečių nusikaltimų skaičius. Jau 1969 m. tokių skaičius pasiekė daugiau kaip 8.000, o 1971 m. jau buvo 13.000 su viršum. Tokie duomenys sugrąžina vieną iš svarbiųjų marksizmo tezių, pagal kurią nusikaltimai yra socialinės netvarkos išdava. Jei komunistiniuose kraštuose, kad propaganda skelbia, jau yra panaikinta ta socialinė tvarka, sunaikinta kapitalizmas, tad iš ko atsiranda tokie gausūs nepilnamečių nusikaltimai?

Čekoslovakijos pavyzdys aiškiai rodo, kad juo stipresnis yra komunizmas, juo gausnes ten nepilnamečių nusikaltimų skaičius. Statistiniai aukščiau paduoti duomenys aiškiai sugrąžina ir kitą tiek Prabos, tiek ir Maskvos kartojamą tezę, kad komunistinių kraštų jaunuosius gadina iš Vakarų ateinanti "buržuazinė jėga". Betgi Čekoslovakijoje, kaip matėme, nepilnamečių nusikaltėlių skaičius žymiai padidėjo kaip tik tada, kai bet koks kontaktas su Vakarais pasidarė visiškai neįmanomas.

Komunistiniai jaunuoliai ir nusikaltimai

Ta pačią padėtį konstatuoja ir šių metų birželio 4 dienos laikraštis "Tvorbą", pagal kurį Čekoslovakijoje 92 proc. apilėsimų ir 71 proc. banditizmo buvo padaryti asmenų, neturinčių 30 m. amžiaus. Tai yra jaunuoliai, niekad nematę ir nepergyvenę kapitalistinio režimo, tad negalę pajusti jo įtakos.

Iš komunistinio tvirtovės Čekoslovakijos persikėlėme į liberalinio komunizmo kraštą — Jugoslaviją. Pamatysime, kad ir ten nėra išspręstos kai kurios problemos, kurias komunistinė propaganda vadina tipiškėmis tik kapitalistinei santvarkai. Belgrado dienraštis "Politika" neseniai aprašė "Darbininkų socialistinės sąjungos" (tai komunistų partijos skyrius) suvažiavimą, kuriame buvo svarstomi liautvarkos išdava. Jei komunistiniuose kraštuose, kad propaganda skelbia, jau yra panaikinta ta socialinė tvarka, sunaikinta kapitalizmas, tad iš ko atsiranda tokie gausūs nepilnamečių nusikaltimai?

Iš diskusijų tame suvažiavime paašškėjo, kad daugiau kaip pusantro milijono jugoslavų, tai yra 15,2 proc. visų gyventojų, apie 10 metų yra analfabetai (beraščiai). Tokių procentas svyruoja pagal įvairias Jugoslavijos zonas ir pilnai atsklo jo pažangos laipsnį. Mažesnis analfabetų skaičius yra pramoninėse respublikose (pvz. Slovėnijoje tik 1 proc. analfabetų).

Beraščių skaičius auga einant į pietus, ir labiau atsilikusių žemės ūkio kraštus. Kroatijoje beraščių yra 9,9 proc., Serbijoje — 17,2 proc., Makedonijoje — 18 proc., Bosnijoje — 23,2 proc., ir Kosovo net 31,5 proc. Bosnija ir Kosovo yra nedidžiausios Jugoslavijos zonos, kur išskyla ir kitos problemos, nesutarimai tarp etninių ir religinių

grupių: tarp Bosnijos katalikų ir musulmonų, Kosovo — tarp albanų ir serbų.

Komunizmas ir beraščiai

Dienraštis "Politika" pažymi, kad apie 500.000 beraščių yra jaunesni kaip 50 metų ir todėl priklauso gamybinei kategorijai. Beraščiai, neturėdami specialybės, yra stabdis krašto ekonominei gerovei. "Darbininkų sąjungos" suvažiavimo dalyviai išreškė susirūpinimą tuo klausimu, bet tai buvo vien tik retorika be konkrečių sprendimų. Serbijos švietimo ministeris Vladimir Stevanović, tas pats, kuris praėjusiais metais iš Belgijos universiteto atstovė profesoriaus, priklausius "Praxis" sąjūdžiui, pareiškė, kad "kiekvienas mokyklos nelankantis vaikas sudaro mums didžiausią politinę problemą". Prof. Rajko Bulatović paašškino, kad "yra dar daug vaikų, kurie nepajėgia įsigyti mokslo vadovėlių". Kitas minimas suvažiavimo dalyvis — dr. Dragomir Filipović pabrėžė, kad "analfabetizmo likvidavimas mūsų visuomenėje yra neatidėliotinas ir pirmas svarbos uždavinys".

Tačiau po tokių padėjimų nebuvo pateikta jokių konkrečių pasiūlymų. Tai rodo, kad komunistiniai kraštai nėra laisvi nuo kitos, paprastai buržuaziniams politikams priekšamos ydos — tuščiai lėpėti.

Komunistinių vadų vaikai išsisuka nuo bausnių

O tačiau ir griežtoje bei jūridiškai "teisioje" komunistinėje santvarkoje, kur visi prieš istatymus yra lygūs, aukštųjų vadovų sūneliai, kad ir sunkiai nusikaltę, randa išeitį, kaip išsiskirti užtautos bausmės.

Maskvos "Komsomolskaja Pravda" paduoda tokį faktą. Vienuolikos mokyklos paskutinės klasės mokinius Eugenijus Revinskių salėje susipažino su mergaitėmis ir pakvietė ją į savo namus "pasiklausti muzikos". Ten ją su savo draugu Arkadij Aleksandrovič išprievartavo. Sekančią dieną abu buvo areštuoti ir nuteisti. Kaip nepilnamečiai gavo, palyginti, lengvą bausmę — asuonerius metus nepilnamečių darbo stovyklos.

Susirūpinę Revino tėvai. Motina, Pramonės ministerijos tarnautoja, tėvas, Statybos ir kelių tiesimo mašinų ministerijos aukštas valdininkas ėmėsi žygių gelbėti savo sūnų. Pirmiausia jie darė viską, kad sūnus nebūtų teisiamas, o paskui, kad būtų panaikinta bausmė. Tačiau jų pastangos nuėjo niekais.

Bet dabar į sceną išeina Statybos ir kelių tiesimo ministeris Efim Novosiolov. Jis parašo laisvą Maskvos liaudies teismui (tai apeliacinis teismas) ir prašo pa-

GAUSEJA MILIJONINIAI MIESTAI

Pasaulio miestų istorija siekia tolimiausius senovės laikus. Manoma, kad pirmosios miesto gyvenvietės susikūrė prieš 5000 metų ir, kad pirmasis milijoninis miestas buvo senovės Roma. Tačiau žlugus Romos imperijai, nustumo ir miestai.

Istorinė praeitis byloja, kad amarkus didelių miestų augimas prasidėjo XVIII amžiuje. 1810 m. Londonas tapo milijoniniu miestu. Tyrinėtojai mano, kad XIX a. viduryje jau galėjo būti net 10 milijoninių miestų: Londonas, Paryžius, New Yorkas, Tokio ir kai kurie Kinijos miestai — Pekinas, Šanchajus ir Kantonas. 1900 m. į milijoninių miestų sąrašą pateko Viena, Berlynas, Peterburgas, Maskva, Konstantinopolis (dabar Istanbulas), Čikaga ir Osaka. Ypačiai dideliais šuoliais ėmė augti miestai XX amžiuje. Pavyzdžiui, 1950 m. jau buvo 69 milijoniniai miestai, juose gyveno apie 7 proc. viso žemės rutulio gyventojų. Statistika rodo, kad miestuose susitelkė 1/3 visos žmonijos.

Po II pas. karo urbanizacijos procesas įgavo dar didesnį užmojį. Ir milijoniniai miestai, ir kas septintas pasaulio žmogus gyvena tokia mieste. Ypač sparčiai Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos miestų augimo tempai.

Statistiniai duomenys rodo apie didžiuosius pasaulio miestus su priemiesčiais turinčius gyventojų: New Yorkas 16,3 mil., Tokio 14,9, Londonas 10,5, Šanchajus 10, Mekikas 8,4, Los Angeles 8,4, Buenos Aires 8,4, Paryžius 8,4, San Paulo 7,8, Osaka 7,6, Maskva 7,1, Pekinas 7 mil. jm

naikinti teismo sprendimą, ministerio Novosiolovo intervencija buv labai sėkminga, nes jaunuolis Revinskas ne tik buvo paleistas iš bausmės vietos, bet dargi jo dokumentuose neįrašyta nei apie nuteisimą, nei apie bausmę. Revino motina tuojau priėmė sūnų į vieną jos žinyboje esančią įmonę, o kiek vėliau įstatė sūnų į radiotechnikos ir elektronikos institutą. Eugenijus Revino praeitis buvo tiek "sva", kad jis buvo priimtas į komunistinio jaunimo organizaciją.

"Komsomolskaja Pravda" nepaaiškina, kaip buvo susekta tiesa, tik sako, kad prokuratūra nežinojusi, jog Revino jau nėra bausmės vietoje. Laikraštis, atskleidęs patį faktą, nepuola ministerio Novosiolovo, kurio intervencija įvyko toji "atmaina", o tik tėvus. Esą, "jų pasielgimas yra nesuderinamas su moralės ir sovietinės teisės normomis, labai pažeidžia moralinius ir idealinius visuomenės dėsnius". — J. V.

VANAGAI

ANTANAS GIEDRIUS

6 Ji buvo dar gyva. Ji buvo kruvina... — Gerai. Dėl visa ko pasiliksi tamsta policijos žinioje.

Kitą dieną pašaukė teismo tardytojas. — Tamsta gresia didelė bausmė, — pareiškė jis. — Už ką? — Tamsta nori gintis? — Atsiprašau: nesu kaltas — nėra ko man gintis. — Tamsta artistas? — Taip, jei dar nežinote. — Tai tamsta nori dar vaidinti? — Pone tardytojau, prašau manęs neįžeidinėti, neturint įrodymų. — Mes jų pakankamai turime.

Po mėnesio buvo teismas. Visi ženkla, visos aplinkybės, visi liudijimai buvo prieš mane. Net negalėjau įrodyti, kad buvau buvęs grybauti. Rankas ir peilį buvau nusiplovęs upelyje, eidamas jau namo. Kreželį su grybais buvau palikęs prie ąžuolo, kai skubinaus prie paslaptingosios mašinos, o paskui bėgau į miestą. Kai kitą dieną, dviejų plicininkų lydimas, nuėjau prie ąžuolo, kur buvau sėdėjęs, jau kreželio su grybais nebebuvo. Tas kreželis paieškojamas dar labiau supai-

nio mano pasiteisinimą.

Ir nuteisė mane ligi gyvos galvos sunkiųjų darbų kalėjimu.

Dabar jau nebesijaudinau. Per tą mėnesį daug buvau pergalvojęs ir užsigrūdinęs. Nekalta mergaitė, kaip musė į išrūgas įkritus, nelemtai žuvo, per nieką pabaigė jaunas savo dieneles. Motina rauda, netekus vienturtės dukters. Brolis liūdi mylimos sesers ir spaudžia kumščius. Mano likimas nepajudinamai apspręstas...

Kas man tas kalėjimas! Nei žmona, nei vaikai... nei kiti artimieji. Vienas čia kaip pirštą. Tėvynė toli, ir jie visi toli. Ir jų dalis gal dar sunkesnė už manąją. Jie ir namie — ne namie. O gal jau ir už Uralo, žemės galo...

Ligi gyvos galvos! Visą likusį amžių!.. Taip nusprendė.

Bet nesudrebėjau nuo tų žodžių. Tik tai kai vedė mane iš teismo salės, pastebėjau, kokios piktos į mane žiūrinčių moterų akys. Viena verkė, o šalia jos mergaitė didelėmis akimis žiūrėjo į mane ir glaudės prie motinos.

Policininkas stumtelėjo mane, kad pasiskubinčiau eiti.

— Prakeiktas galvažudys! Velno pasiūstasis!.. — girdėjau piktų balsų, palydėjusių mane pro duris. Nesudrebėjau nė nuo tų žodžių. Nuleidau galvą ir išėjau varomas.

Nelengva buvo įveikti sunkius darbus. O ir tuos įveikiau. Ne gubernančių buvau augintas ir šio to ka-

daisė dirbęs tėvo ūkyje.

Lyg ir apsipratau. Sulindau pats į save, pasidariau visai tylus ir nekalbus. Kam būčiau turėjęs kalbėti! Kas būtų supratę mane!..

Tylėjau. Ir tiktai maščiau. Arba nė nemasčiau: lyg snauste snaudžiau visą laiką. O dirbdamas kartais ir stabtelėdavau, užsimiršęs kur esąs.

— Eil!.. — surikdavo sargybinis. Bet tas riksmas nepažadindavo manęs visai. Tik raumenys įsitempdavo iš naujo.

Vieną dieną atėjo raštas. Toks ir toks paleidžiamas. Nekaltas. Žmogžudys buvo kitas. Įrodymai aiškūs.

Paleido mane. Po trejų metų ir šešių dienų.

Mano širdis nepašoko iš džiaugsmo. Ko būčiau turėjęs džiaugtis! Pasaulis nė kiek nepasikeitė per tuos trejus metus. Tik daugiau dar priaugo skausmo...

Išėjau už kalėjimo vartų, pastovėjau valandėlę, nežinodamas kur eiti. Paskui ilgai dar sėdėjau miesto sode.

Buvo šilta ir graži diena, panaši į aną nelemtąją prieš trejus metus...

Po kelių valandų grįžau atgal į tą patį miestą, iš kurio buvau paimtas. O kas ir čia mano artimieji? Į ką pirmiausia pratarsiu savo žodį?

Nuėjau į Miško gatvę ir susiradau Lyzą Sternienę. Dabar ji sutiko mane laukiamą. Ir pasakiau jai paskutinius jos dukters žodžius:

— O, mano motina!..

(Pabaiga)

BOSTONO ŽINIOS

PUIKI PABALTIEČIŲ DIENA

Kaip žinome, Bostono miesto Bicenennial komitetas pabaltiečiams paskyrė visą rugsėjo mėnesį. Tiesiant pasirodymus, rugsėjo 14 d. Fenway parke buvo pabaltiečių mugė ir net su menine programa. Mugėje tautybės pasirodė su savo rankų darbu išdirbiniais: tautiniai audiniai, drožiniai, sidabras su gintaro išdirbiniais, paveikslai ir kita. Taip pat buvo parduodama kepsniai ir kiti užkandžiai. Meninė daly smulkmenas Izidorius Vasyliūnas, be akompaniatoriaus, pagrojo Antano Račiūno "Daina variacijų formoje", o taip pat su Linda Nichols Juliaus Gaidelio "Introdukcija ir šokis". Gitos Kupčinskaitės Etnografinis liaudies dainų mėgėjų ansamblis padainavo keletą dainų. Onos Ivaškienės mažieji šokėjai pašoko tautinius šokius. Viskas vyko po atviru dangumi. Tik stalai buvo po užkaltais palapinių stogais. Žmonės ne tik apžiūrėjo tuos visus išdirbinius, bet kiti net ir išgijo. Mugė vyko nuo 1 val. iki 4 val. Tą pačią dieną 5-tą valandą prasidėjo Pabaltiečių koncertas English High School auditorijoje. Tik pora blokų nuo mugės. Todėl iš mugės visi skubėjo į šį koncertą. Koncertą atidarė Bostono miesto Bicenennial komiteto vadovė ms. Cook. Alfabetine tvarka programą pradėjo estai. Jie savo programos atlikimui "importavo" vieną net iš Connecticut valstijos.

Scenoje ant kalnelio gražus namelis (dekoracijos). Kampe šypynės, ant kurių vaikučiai apsi- rengę tautiniais rūbais sėdėjo. Scenoje būriojai vyrai ir merginos. Visi apsi- rengę tautiniais rūbais. Per garsiakalbį aiškinama kaip po darbo Estijos vyrai ir moterys renkasi prie šūpinių, kur jie dainuoja ir šoka tautinius šokius bei kitaip linkminasi. Jų solistė sopranas Epp Karleke Jurima—Sonin padainuoja keletą estų liaudies dainų. Tada vėl šokiai ir daina. Jų pusvalandis prabėgo labai greitai.

Latvių pradėjo savo dalį tautinių rūbų parodą. Puiki pranešėja pristatė žygiuojančias moteris aiškindama kokią Latvijos provinciją tie rūbai atstovauja, kaip jie gaminami ir vadinami. Žygiuoja vyrai, o pranešėja aiškina ir toliau provincijas ir rūbus. Tada vėl atžygiuoja vyrai ir moterys po du, o pranešėja aiškina apie juos. Visi rikiuojasi scenos pasieniais. Tada pasirodo tautinių šokių šokėjai, kurie atlieka tautinius šokius. Pranešėja aiškina jų reikšmę. Šokėjams šokant devyni vyrai dainuoja šokiui pritaikytas dainas.

Lietuvių pranešėja Jūratė Aukštikalnienė gražiai pristatė lietuvius. Pirmena lietuvius liaudies dainas, šokius, tradicijas. Pabrėžia, kad pabėgę lietuviai nuo komunizmo ir šioje didžiojo laisvės šalyje palaiko savo senas tautines tradicijas. Tautinių šokių šokėjai, vad. Onos Ivaškienės pašoko "Aštuonyti". Po jų pasirodė Sv. Kazimiero parapijos choras iš Brocktono, vedamas muziko Juliaus Gaidelio. Visos choristės spalvingais ir gražiais tautiniais rūbais pasipuošusios. Choras padainavo: Kur giria žaliuoja, Piovė lankoj šieną, Kurlteliai sulojio ir Pasėjau dobilą. Juos pakeitė vėl šokėjai. Kaip šokėjams, taip ir chorui buvo daug plota.

Antrojo daly estai "savo sodyboje" inscenizavo vedybas su piršliu. Piršlys atsineša bonką. Jeigu mergaitė tėvas ją atkėsia, reikiš, kad pasipiršimas priimtas. Mergaitė apkabina jauniki. Vyksta vestuvių šokiai.

Latvių vyrų dešimtukas, pavadintas double quartet "Tevija", tautiniais rūbais pasipuošę, padainuoja keletą dainų. Pasirodo jų mažieji šokėjai. Juos pakeičia

vyresni. Ateina kvintetas su kanklėmis ir kitais tautiniais instrumentais. Jie skambina ir dainuoja.

Pasirodo lietuviai. Šokėjai pašoka jaunystės šokį ir gyvatarą. Mažieji šokėjai pašoka "O pa-pa". Solistė Daiva Mongirdaitė—Richardson, akompanuojant stud. Sauliui Cibui, padainavo kelias lietuvių liaudies dainas. Solistas Benediktas Povilavičius, akomp. prof. Jeronimui Kačinskui, irgi padainavo kelias lietuvių liaudies dainas. O juos pakeičia šokėjai su šokių "Suk, suk ratelį".

Visos trys tautybės pasirodė labai gerai.

Pabaigai, visų trijų tautybių po dvi poras šokėjų pašoko vieną bendrą šokį, parašytą latvio. Šeškai nusileidus ir vėl pakilus, visu trijų tautybių po porą šokėjų sudarė rankas ir išleido į viršų sutiko griausmingą plojimą.

Dėl lietuvių pasirodymo mažą pastabėlę. Pranešėja turėjo pristatyti dainas ir tautinius šokius ne tik pasakydama dainos ar šokio pavadinimą, kaip atstovytis ir panašiai, bet ir paaiškinti, ką tai reiškia. Svetimtautis neturi supratimo ką tas atstovytis reiškia, arba ką reiškia daina. Estai ir latviai tą darė. Programoje lietuvių nepaminėta ką solistai dainuoja ir kas jiems akompanuoja. Latviai ir estai ir tas spragas užpildė.

Salė buvo pilna publikos. Sakytume per penkiolika šimtų. Dauguma sudarė latviai. Tada lietuviai ir estai. Gal buvo ir svetimtaučiai.

Trys valandos programos prabėgo viena minute.

Dienraštis "The Boston Globe" pirmadienį išleido ilgoką straipsnį "It was a great day to be Baltic". Jame aprašoma mugė ir koncertas. Straipsnis geras, bet su klaidomis. Mugėje lietuvių sekcija buvo daugiausia politinė ir raštinga. Palaimėtai ir knygos prieš sovietų okupaciją. Tas kraštas esą buvęs 152 metų iš 180 rusų kontroleje. Taip pat esąs ir dabar.

Visos trys tautos dabar valdomos sovietų. Esančios mažos ir metų metais buvusios valdomos Rusijos, Vokietijos, Lenkijos, Danijos, Švedijos ir kitų tautų ar lygu. Kai kas iš šios šventės dalyvių esąs jau penktos kartos čia gimęs. Lietuva esanti didžiausia iš trijų. Vienas istorikas pasakes, kad Amerikone gyvena 1,6 milijono lietuvių, o 3 milijonai tėvyneje. Visi šokėjai buvę dekoratyvūs su savo tautiniais rūbais. Moterų rūbai turtingiausiai atrodė latvių. Lietuvių buvę spalvingiau si ir dekoratyviausiai. Estai buvę daugiau konservatyvūs, bet taip pat puikiai atrodė. Visu tautybių muzika esanti kaip Amerikos vakarų, primenantį paukščių čiulbėjimą, miškų pasakiškus garsus ir puiki. Paminėjo visus tautybių vadovus. Lietuvių buvęs Mykolas Drunga, bet nepaminėjo, kad dainavo solistas Mongirdaitė ir Povilavičius. Komplikuočiausi šokiai buvę lietuvių grupės. Dainavęs 26 asmenų Sv. Kazimiero parapijos choras, vedamas muz. kompozitoriaus Juliaus Gaidelio.

Straipsnis geras, išskyrus tą, kad buvome valdomi vokiečių, lenkų, danų, švedų ir kitų. Lenkus lietuviai valdė, o ne priešinai, niekada mūsų nei danai, nei švedai nevaldė, nors su kai kuriais ir teko kariauti.

P. Zickus

IS LIETUVIŲ DIENOS

Rugsėjo 14 d. Maironio parke Worcesteris įvyko 4-ji LB Bostono apygardos surengta Lietuvių diena. Aikštėje vyko tinklinio rungtynės su M.I.T. komanda. Rungtynės laimėjo lietuviai. Sa-lėje Sv. Kazimiero parapijos choras iš Brocktono, kuris tik vakar dainavo Bicenennial šventėje,

Pasijūmėjusi Argentinos lietuvaitė Adriana Monika Jocyte, kuri su savo gitara rodosi lietuvių ir svetimtaučių koncertuose.

padainavo, "Kur giria žaliuoja, Žaliojoj girelėj, Piovė lankoj šieną, Anoj pusėj Nemunelio, Kurlteliai sulojio, Miškų gelė ir Pasėjau dobilą. Tautinių šokių šokėjai, vad. Onos Ivaškienės, pašoko tautinius šokius. Šoko net ma- žieji šokėjai. Buvę Adomo Galdiko pomirtinė dailės paroda. Iš- statyta net 30 paveikslų. 20 iš jų pirmą kartą, nes niekur nebuvo rodyti. Jie visi parduodami. Reikia manyti, kad buvo ir parduo- ta. O kas norėtų ir dabar jų įsi- gyti, tai reikia kreiptis į N.P. Ma- rijos seseris Putnam, Conn. nes jos juos globoja.

Rugsėjo 21 d. tame pačiame parke vyksta vienintelio vaikų laikraščio "Eglutės" 25 metų sukakties minėjimas su muzikine komedija.

LAISVĖS VARPAS

O skambink per amžius vai- kam Lietuvos — tas posmelis vi- sada stovi prieš akis, kada prisime- nam Lietuvos radio valandą. Laivės Varpa. Jau per dvidešimt metų kai tas varpas skamba ne- darymas mums lietuvišką žodį, li- tuvišką dainą, lietuvišką kultū- rinę veiklą.

Rugsėjo 14 d. gera dalį tos programos vedėjas Petras Višči- nis paskyrė mūsų Tautos šven- tės minėjimui. Jeigu vasario 16-ji mums primena vergijos nusikar- tymą ir atkūrimą Lietuvos val- stybės, tai 8-ji rugsėjo — Tautos šventė mums primena didžiąją ir galingą Lietuvą, prieš kurios valdovus lankstėsi net ir kitų kraštų imperatoriai. Ta šventė primena Lietuvą, kuri sulaukė mongolų veržimasi į Europą, ku- ri sunaikino grobuonišką kryžiuo- čių ordiną. Viščinis paminėjo tą didžią Tautos šventę, bet tam mi- nėjimui nesusilaikė organizacijų ar pavienių asmenų paramos. O juk radio programos kiekviena minutė kaimuoja kelis dolerius. Kaip gražu, kai Kalėdų ar kurių kitų švenčių proga atsiranda

programų mecenatai. Ši kartą to- kio neatirado. Net ir bendruo- menė, kuri rūpinasi lietuviškos ir jos kultūros palaikymu, neprisi- dėjo.

Spalio 12 d. yra Laivės Varpo rudeninis koncertas, kuriame klausysimės mums dar negirdė- tų solistų. Į rėmėjų eiles tam kon- certui įsirašo net kitataučiai. So. Boston Saving bankas įsirašė net su didesne auka. Būtų gražu ir reikšminga, jeigu ir lietuviškos įstaigos ar pasiturintieji stipriau paremtų šią programą.

Taip galvoja vis girdisi para- frazuojamas posakis — O skam- bink per amžius vaikam Lietu- vos, kas jos kalbos ir kultūros ne- nori girdėti ir neremia, yra nu- džiūvusi šaka garbingos tautos.

IS KULTŪRINIO SUBATVAKARIO

Kad nesutrukdytų Tautos šventės, vysk. Valančiaus ir dail. Ciurlonio minėjimo, kuris vyko rugsėjo 20 d. subatvakaris buvo atkeltas į rugsėjo 13 d. Bet ir čia supuolimas, nes tą dieną vyko Pabaltiečių Bicenennial mugė ir vakare koncertas.

Nors gerokai vėluojant ir lau- kiant gal kas nors dar ir iš kon- certo atsilankys, subatvakaris pra-ėjo gražiai. Jį pradėjo komisijos pirm. inž. Ed. Cibas. Prelegentą dr. Henriką Nagį šiltai pristatė dr. A. Gustaitis. Prelegentas paskaitė pačių jauniausiu oku- puotos Lietuvos rašytojų poezi- ją. Kai kam ta poezija net ir aša- rią išspaudė. Pabaigai dar pa- skaitė ir iš savo kūrybos. Pro- gramą baigė pirm. Cibas humoru žodžiu. Vėliau vyko laisvi pa- šnekėsiai prie kavutės ir pyra- gaičių.

KRISTUS IR JAUNIMAS

Be Kristaus negali būti jo- kios tikros pažangos žmonijo- je, pažymėjo Varšuvos arkivys- kupas kardinalas Višinskis, kal- bėdamas universiteto studentų kapelionam, susirinkusiem į stu- dijų dienas. Studijų dienos įvy- ko kunigo Palaimintojo Maksi- milijono Kolbės įkurtame Ne- pokalanow, Nekaltai Pradėto- sių, mieste. Kardinalas Višins- kis pažymėjo, jog yra netiesa, kad šių dienų jaunimas yra nu- toles nuo tikėjimo. Jaunimas trokšta tikėjimo, jis ilgisi Kris- taus, jį vilioja Kristaus skelb- tų Evangelija. Ir tai yra su- prantama, nes Kristus yra žmo- nių vienintelis viltis šiame ideo- loginio nusmukimo laikotarpy- je. Kristus mus paguodžia ir padrasina. Jis yra išalkusio pa- saulio gyvenimo duona.

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizinieriai jas pla- čiai naudoja, bet tinka ir visų lu- omų atstovams turėti gražias viziti- nes korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustu- vės panašias reikalias. Būsime patenkinti kiekviena korta.

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

181 eido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato ir tinka kitiems vir- šia. Vertimas padarytas gražiu lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyno

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir per- siuntimui: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdrandą nuo ugnies ir automo- bilio tas

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Gery prekių didelis pasirinkimas. Au- tomobilai, baldai, televizijos do- leriai, cerifikatai, maistas, akordeonai. 2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. TELEF. — WA 5-2787.

M.A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETYBĖS PRASYMAI ir kitoki blaškai

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mlaiste ir užmiesty naujus ir porstatu senus visų rūšių namo apšildymui: pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir šiltingai ir garantuoti.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

ATTENTION SOFFIT & FASCIA

Overhang

Zieminiai langai ir durys

Alumium Rines

Apskaičiavimai nemokamai

Tel. — 425-7620 or 474-8314

J & J IMPROVEMENTS

Ivaniru prekių pasirinkimas, moto- rikai, baldai, maistas, doleriniai

CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3323 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2737, 254-3320

V. Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos

Radial

Stereo ir oro vėsinimai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir ki- tus daiktus. Ir iš toli miesto leidi- mai ir pilna apdrauda.

TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

Prieinama kaina

Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irengiu kambarius rūsy. Dažau

Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pe- čius. Pizai ir šilvui taipgi alyvinus ir perdirbu odų dujų. Iddu vandens šilvumus. Kreipitis —

A. BANYŠ — 447-8806

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Platame ir varkuojame visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstatymų

823 WEST 34th PLACE

Tel. — FEntier 6-1882

Apsimoka, skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas li- tuvių dienraštis. Gali skelbtis ki- nos viešioms priemonoms.

REAL ESTATE

5 1/2 kamb. Ranch-type mūras prie 74 ir Campbell. 3 miegamieji. 8 rū- binės, kilimai, įrengtas rūsys, cen- tralinė gazo šiluma ir oro vėsinimas, cyclone tvora. 35 p. skybas. Duokit pasiūlymą. Skambinti 434-1129

Palos Hills. Excel. income property.

Modern 2-flat brick bldg. plus licensed boarding kennel business and buildings. Owner. \$67,000. — 430-1733

Palos Hills. Corner lot 101'x217'.

Improved. By owner.

Tel. — 430-1733

3 bedrm. ranch. Finished basement,

enclosed patio, built-in oven and range, 2 car garage with automatic opener. Floored attic. Vic. 68th and Pulaski. Call for appt. LU 2-7643.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas —

Valdymas

Drusdimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

3 butai ir biznio patalpa. 50 p.

sklypas. Brighton Pke. Mūr. namas, nebrangus. Reikia skubiai parduoti.

5 butai po 5 kamb. Mūrinis — me- dainis. \$1,100 pajamų į mėn. Prašo \$50,000. Marquette Pka.

10 butų mūrinis. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko pa- skola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSI — PARDUOSI —

NUOMOSI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

135th & Archer Ave. — 257-2967

Prieš Mokslo Metus

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vo- nios, air conditioning karpetai, gra- zuos beismantas. 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. \$29,750.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai įrengti be- smantas. Per mėnesį gautame vien- bute. Arti parko \$35,700.

Gražus geografinis 5 kamb. 40 p. lotas. 2 auto garažas. Jau turime raktą. Arti ofiso. \$18,250.

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras, 2 auto garažas. Marquette Parke. \$23,900.

6 kamb. mūro namas, 2 auto ga- ražas. Beveik prie Marquette Pko. bažnyčios. Jau laisvas \$21,000.

8 butų mūras. Naujas gazo šildy- mas. Nauja elektra. Alum. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūso \$71,700.

Liukus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismanto gražumėlis. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedzie — Nabisco. \$37,650.

1 1/2 aukšto. 18 metų mūras. 2 bu- tai. 3 auto garažas. Arti mūsų Liga verčia atiduoti už \$33,500.

2 aukšto mūras puikūs 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam be- smante. Naujas gazo šildymas. Gara-žas. Arti mūsų. \$26,500.

Platus ir pigus lotas su garažu. Arti Maria High School. \$6,900.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

Atdaras apžiūrėjimui sekmd. nuo 12 iki 5 val.

8551 S. Mainfield Ave.

Burbank, Illinois

Cape Cod. 3 miegamieji, 1 1/2 vonios, įrengtas sklepas, 2 maš. garažas, didelis aptvertas kiemas. Kaina — \$37,500. Tel. 424-7541

ISIGYKITE DABAR

DAUGYBE LIETUVIŠKŲ MIESTŲ

LIŲ aprašoma dr. J. Vaisnoros

MIC, knygoje:

"Marijos garbinimas

Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dēl įdomių vietovių aprašymo ir dēl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui, besilaukiančiam Lietuvos istoriją ar vietovėmis. Knyga didelio for- t

LB mėnesio aukos — Jaunimo kongresui

Rugsėjis yra vadinamas Lietuvos Bendruomenės mėnesiu ir jo metu apylinkėse pravedamas aukų vaju krašto valdybos veiklai paremti.

Pastaraisiais metais (LB tarybos nutarimu) surenkamos lėšos buvo skiriamos švietimo tarybai — jaunimo lituanistiniam švietimui, bet šiemet, krašto valdyba atsižvelgdama į artėjantį jaunimo kongresą, nutarė su rugsėjo mėnesiu pagyventi aukų telkimo vaju kongresui. Krašto valdybos rugpjūčio 31 dienos aplinkraštyje rašoma: „Didžiausias mūsų, o tiesioginiai PLB valdybos rūpestis — tai lėšų sutelkimas III Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui. Iki šiol aukų tegauta tik iš 27 apylinkių, kvotas išpildė 4 apylinkės ir Beverly Shores liet. klubas. Turime pripažinti, kad laikas aukų rinkimui buvo tikrai nepalankus: Simo Kudirkos fondas, Vasario 16-sios rinkliavos, Tautos Fondo vaju stipriai prastuino aukotojų kišenes, atėjusi vasara visiškai sustabdė aukų rinkimą kongresui. Pagaliau atėjo laikas sukurti ir įsijungti darbą. Nenorėdami jūsų dar daugiau apsunkinti, nutarėme visas LB mėnesio aukas skirti tik jaunimo kongresui. Mes krašto valdyboje kaip nors išsiversime ir su turimais finansiniais ištekliais, tačiau, jei kongreso rengėjai negaus paramos, tai III jaunimo kongresas neįvyks. Tad peržvelkite savo kvotas, sudarykite lėšų telkimo komitetus ir pradėkite darbą.“

Ruošiantis II Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui jo organizavime, ypač lėšų telkime, stipriai reikšė vyresniųjų talka, šį kartą dirba pats jaunimas. Įkuriant Pasaulio Lietuvių jaunimo

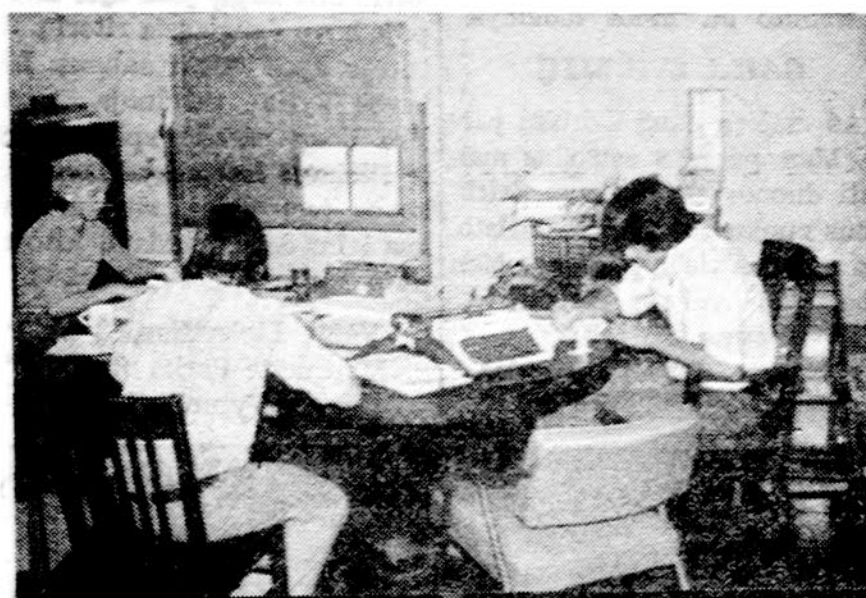
sąjungą nebuvo apsiriki. Jos ryšių centras, subūręs gerai lietuvių kalbą mokančių jaunuolių grupę, pasigėrėtinai atlieka kongreso garsinimo darbą. Nuolatini žinios spaudoje, puikiai paruoštos programos lietuviškosiose radijo valandėse tikrai turėtų pasiekti mūsų skaitančią ir klausančią visuomenę, o tokios informacinės tarnybos galėtų pavydėti net didžiosios mūsų organizacijos ir veiksmams.

Deja, lėšų telkimo srity rezultatai kuklūs. Kaip krašto valdybos aplinkraštyje minėta, šiemet mūsų aukų vaju netrūko. Politinių įvykių sujudinta mūsų visuomenė savo žvilgsnius ir paramą nukreipė į politinius reikalus, palikdama jaunimą jų šešėly. Nenorėdami nuvertinti politinės veiklos, turime pripažinti, kad doleris, investuotas į jaunimą, atneš didesnius rezultatus, negu mūsų politiniai darbai. Pagaliau, jei neteksime prieauglio, tai ir laisvinimo veiklos ateity nebus kam tęsti.

Apie jaunimo kongresų reikšmę lietuviškumo išlaikymui jau buvo pakankamai rašyta ir kalbėta. Nenorėj niekam aukoti visada atras priežasčių, nežiūtint kokiam tikslui būtų renkama. Tačiau apgailestina, kad dažnai nenoras atsikirti su penkine grindžiamas priekaištais rengėjams ar net tikslo niekinimu. Tai lietuviško gyvenimo šėšėliai, kuriuos visgi nustelbia prašvaisės.

LB, simboliškai pasirinkdama rugsėjo mėnesį jaunimo kongreso aukų vaju pagyvinimui, tikisi visuomenės paramos ir talkos. Ką pasėsime — tą ir pjausime.

Juozas Gaila

Pasiruošimas kongresui PLJ sąjungos ryšių centre Chicagoje

MŪSŲ KOLONIJOSE

Washington, D. C.

SVEČIAS IS PAPUA — NAUJOSIOS GVINĖJOS

Rugsėjo 16 dieną inž. Jaunutis Petras Dirks atvyko tarnybiniams reikalais iš Papua — Naujosios Gvinėjos, į Washington, D. C. Su juo keliauja ir žmona Katherleen. Dirks apsiėjo pas savo seserį ir svainį Aldoną ir Bronių Micheličius. Iš Washingtono J. Dirks vyks į Torontą, Kanadą, aplankyti savo motinos Stefanijos Vaitekūnienės, o vėliau pasuks į Chicago aplankyti kitus gimines ir susitikti su draugais.

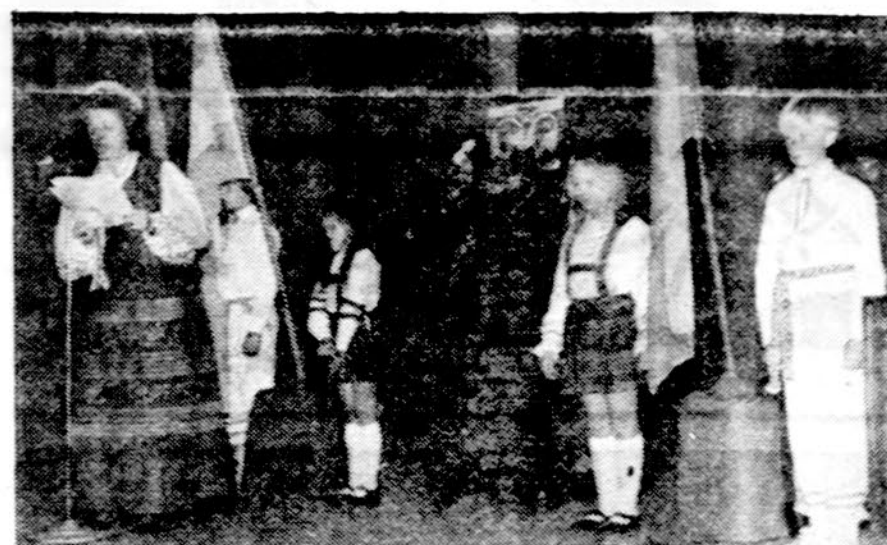
Inž. J. Dirks yra baigęs statybos inžinerijos studijas Muencheno universitete. Nuvykęs į Australiją, jis baigė Tasmanijos universiteto ekonomijos mokslus, o Sydney universitete gavo magistro laipsnį iš visuomenės sveikatingumo inžinerijos. Daugiau kaip 12 metų J. Dirks su šeima gyvena Naujojoje Gvinėjoje, Lae mieste, kur ėjo „Director of Water Resources“ pareigas.

Prieš keliolika metų Naujosios Gvinėjos kraštas buvo pradėtas ruošti nepriklausomam gyvenimui. Gyventojams buvo pradėtas skiepyti tautinis susipratimas ir vienybės idėja (Naujosios Gvinėjos gyventojai susideda iš daugybės genčių, kurios

neapkenčia viena kitos). Pagaliau š. m. rugsėjo 15 dieną naujosios valstybės gimimas buvo atšvėbtas Australijos atstovybėje Washingtono dideliu priėmimu, kurio šeimninkas buvo Paulas Matane, Naujosios Gvinėjos pirmasis ambasadorius Washingtono. Rugsėjo 17 d. prezidentas Fordas turėjo priimti kredencijalus iš naujojo ambasadoriaus.

Australijos valdžios buvę pareigūnai pamažu pradeda apieiti Naująją Gvinėją. Naujoji krašto vyriausybė vis dar neturi pakankamai paruošto personalo krašto valdymui ir tvarkymui, todėl jie kviečia senus tarnautojus pasiūlyti kiek galima ilgiau. Inž. J. Dirks, nors savo darbu yra patenkintas, apsiėmė š. m. gruodžio mėn. palikti Naująją Gvinėją ir pastoviau įsikurti Australijoje, kur pastaruoju metu gyvena jo šeima ir vaikai lanko mokyklas.

Sakoma, kad Naujoji Gvinėja turi apie 2 milijonus gyventojų, tačiau iš tikrųjų niekas tikro skaičiaus nežino, nes palaikyti ryšius su miškuose ar kalnuose gyvenančiais malonezų kilmės gyventojais yra labai sunku. Naujojoje Gvinėjoje yra apie dvidešimt tūkstančių baltyjų. Pastaruoju metu lietuvių liko tik kelios šeimos, būtent Haze (Zuikis), kuris yra elektros jėgainės viršininkas. Lae

Išėivių dienos minėjimas ir Onų pagerbimas Argentinos Lietuvių centro salėje. Pranešėja — Vladė Malekaitė-Sūrvilienė ir programos dalyviai

MINTYS PRADEDANT MOKSLO METUS

JONAS DUNCIA

Rugsėjo mėnesį kartu su kitomis mokyklomis pradėjo mokslo metus ir šeštadieninės lietuviškos mokyklos. Per laikraščius, per bažnyčias ir lietuviškas radijo valandėles tėvai yra raginami leisti į jas savo vaikus. Girdisi, kad mokinių skaičius gerokai mažėja. Kai kas, neviltingai pagautas, ragina organizacijas ir pavienius asmenis šelp ti šeštadienines mokyklas, nes bijomasi, kad tėvai, nenorėdami mokėti už mokslo, nesiųs savo vaikų į lietuviškas mokyklas. Žodžiu, raginama gelbėti kitų tėvų vaikus, kad jie išliktų lietuviškas.

Buvo laikai, kada visi žymiai mažiau uždirbo, mažiau automobilių turėjo, bet šeštadieninių mokyklų kiemuose jų daugiau suvažiuodavo ir klases užpildydavo gausesnį skaičių lietuvių. Tai buvo laikai, kai vyravo lietuviškas entuziazmas, bet ne amerikietiškas materializmas. Mat, anuo metu didžioji tėvų dalis, kad ir mažiau uždirbdami, jautė didelę atsakomybę savajai tautai ir dėl to aukėjo laiką ir pinigus, kad jų vaikai išliktų lietuviškas.

Šiuo metu beveik visi, ypatingai šiame krašte išaugusi dirbtinai karta, gyvena medžiaginiame perteklyje. Daugumai nieko netrūksta, išskyrus gyvenimo prasmės supratimą. Tai liečia vienodai kitataučius ir lietuvius. Mums rūpi lietuviškas, nes esame maži ir mūsų tautai gresia išnykimo pavojus. Tai nėra tuščia baimė. Panašumas labai didelis ir mūsų išnykusią prūsų giminę.

Cia mokslus baigusi lietuviškoji karta turi nedelsiant įsipareigoti. Bet koks išsiskėnėjimas ir neleidimas savo vaikų į šeštadienines mokyklas, arba sutikimas, kad kiti apmokėtų šeštadienines mokyklas išlaidas, būtų visiškai nepateisinama, išskyrus nepriklausomą pakliuvusią šeimą. Tėvai, o ne visuomenė yra atsakinga už savo vaikų išsimokslinimą, ypatingai lietuvių bėms atžvilgiu.

Mokslu metams prasidedant, skverbiasi dar viena nerami mintis, kad per paskutinius dvidešimt su virš metų lietuviškoji mokykla nepersiaugino užtekti-

mieste, gydytoja Roma Varneckaitė, kuri dirba Igoninėje Port Moresby mieste, gydytojas Vincas Žigas, kuris yra regioninės medicinos valdininkas Rabaul mieste. Bet ir šie lietuviai ruošiasi greitai laiku palikti kraštą.

Naujojoje Gvinėjoje nėra plėsių žvėrių, kaip liūtų, meškų, tigrių ar leopardų. Tačiau upėse, ežeruose ir pelkėse yra labai daug krokodilų. Krašte yra dideli ištisi plotai neperžengiamų džunglių, kurios daugelį žmonių „prarijo“. Miškuose laksto mažos kengūros, lyg beždžionės. Vietiniai gyventojai daugiausia verčiasi gyvulininkyste.

Liūdna stebėti, kai šiandienai dirbtinai kuriamos naujos nepriklausomos valstybės, o tuo tarpu pavergtiems lietuviams, turintiems ilgą nepriklausomo gyvenimo istoriją ir patirtį, neleidžiama atstatyti savo nepriklausomos valstybės.

no skaičiaus tvirto lietuviško mokytojų pakaitalo

Jauni mėgstą jaunus žmones. Beveik kiekvienoje kolonijoje trūksta lietuvių kalbos, istorijos ir geografijos mokytojų.

A. + A. MARYTEI ELVIKIENEI

taip netikėtai mirus, jos vyrui JUOZUI, šeimai ir giminei reikiame giliausią užuojautą, skaudžiai pergyvename ir kartu liūdime.

Danutė ir Vacys Garbonkai

Hot Springs, Arkansas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKARTIS

A. + A. Stanislovas Laureckas

Rugsėjo 25 d. sueina metai, kai netekome mylimo vyro, tėvo ir senelio.

Sv. Mišios už jo sielą bus atšaukiamos š. m. rugsėjo 28 d., 7 val. r. tėvų jėzuitų koplyčioje, o taip pat Sv. Pranciškaus bažnyčioje (East Chicago, Ind.) 10:30 val. ryto.

Maloniai prašome draugus bei pažįstamus prisiminti a. a. Stanislovą Laureką ir pasimelsti už jo sielą.

Nuliūdę: žmona, dukterys, sūnus ir jų šeimos.

A. + A.

MARIJA ELVIKIS

MILMONTAITE

Gyveno Cicero, Illinois.

Mirė rugsėjo 22 d., 1975, 9 val. ryto, sulaukus 55 m. amž. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Skaudvilės valsč., Simėnų kaime. Amerikoje išgyveno 26 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Juozas, 2 dukterys Danutė Laureckienė, žentas Antanas ir Virginija, sūnus Antanas, anūikai Robertas ir Kristina Laureckai, Lietuvoje motina Zosė Milmontienė, 3 broliai Stasys, Antanas ir Bolius, sesuo Antanina su šeimom, Kanadoje švogeris Antanas Elvikis su šeima ir švogerka Ona Siurna su vyru, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Sv. Kazimiero Akademijos rėmėjų ir T. Marijonų rėmėjų draugijoms.

Kūnas pašarvotas Vasaitis-Butkus koplyčioje, 1446 S. 50 Ave., Cicero. Lankymo valandos nuo 2 iki 9 val. popiet.

Laidotuvis įvyks ketv., rugsėjo 25 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, dukterys, sūnus, motina, broliai, sesuo ir kiti giminės.

Laid. direkt. Vasaitis-Butkus. Tel. OL 2-1003.

BIRUTĖ PŪKELEVICIŪTĖ

RUGSĖJO ŠEŠTADIENIS

Brandi, plačios apimties rašytoja su psichologiniu gilumu ir šviežiu artumu aprašo

MARQUETTE PARKO

lietuvių gyvenimą dar niekieno nepažvelgtu požiūriu.

Knyga gaunama „Drauge“ ir pas platintojus

Kaina — \$5.00

DRAUCAS, trečiadienis, 1975 m. rugsėjo mėn. 24 d.

5

MOTERŲ PENSININKŲ DAUGIAU

Spauda rašo, kad kiekvienam vyrui sulaukusiam 65 metų amžiaus,

gaunamam „social security“ pensiją tenka septynios tokios pat padėties ir amžiaus moterys. Per vėlyvą vyrų pabrango.

Z.

JOHN R. KUPSON

KUPCINAS

Gyveno Chicago, Illinois.

Mirė rugsėjo 22 d., 1975, sulaukęs 82 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Felicitas, 2 dukterys: Anne Penkauskas, žentas John ir Stephanie Kiscellus, žentas Tony, 8 anūikai: Berandette De Bruyn, Tom Perkauskas, Melody Schwedo, Mary Ann Nelson, Maureen Milburn, Jane Schmitz, John ir Paul Kiscellus, 12 pronačių, sesuo Veronika Grabowski su vyru Joseph, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Koop koplyčioje, 5844 N. Milwaukee Ave. Laidotuvis įvyks ketv., rugsėjo 25 d. iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į St. Cornelius parapijos bažnyčią, kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukterys, žentai, anūikai ir pronačukai.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

Laidotuvių Direktoriat

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St.

Tel. @Rovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero

Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktoriat

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3573

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLIKINIS MUS

× **Kun. Vitas Šimanskis**, MIC, nuolat gyvenęs Villa del Dique netoli Cordobos, Argentinoje, rugsėjo 23 d. atvyko iš Argentinos į Chicago ir apsisistojęs pas tėvus marijonus prie "Draugo". Siemet kun. Šimanskis švenčia kunigystės šimtmetį, kurį sukaktį ir ta proga pirmą kartą atvyko į JAV aplankyti savo giminių ir draugų.

× **Emilija Supis** praneša, kad Mundelein Kolumbo vyčių Moterų klubas rugsėjo 26 d. penktadienį, 7:30 val. vyčių namuose, 2306 W. 69 St. rengia "kortų ir bunco" pobūrį, kuriame bus gražių dovanų, kavutė ir susirinkimas. Kviečiamos visos narės.

× **Elzbieta ir Antanas Bakaičiai**, svečiai iš Australijos, lydimi poetės Julijos Gylinės, apilankė "Draugo" redakciją, kur susitiko studijų draugus ir senus pažįstamus, pasikalbėjo apie lietuvių veiklą Australijoje ir besitariantį Australijos Liet. Kat. federacijos suvažiavimą.

Iš "Draugo" svečiai nuvyko dar apžiūrėti dail. V. Petravičiaus, plačiai žinomo ir Australijoje, meno galerijos. Chicagoje jie pabūs iki ateinančios savaitės.

× **"Homewood Flossmoor Star"** rugsėjo 18 d. rašo, kad buvusiame kongresmanui dabartiniam sveikatos, švietimo ir pašalpų paskelbimui Lietuvos vyčiai už jo nuopelnus vadovaujant Simą Kudirką Brooklyne banketo metu įteikė medali. Ta pačia proga pakartotinai rašo S. Kudirkos istoriją, pažymėdami, kad ir Kudirka taip pat buvo bankete pagerbtas, išrinktas Lietuvos vyčių garbės nariu.

× **"Chicago Sun Times"** dienraštis rugsėjo 22 d. laidoje, įsidedo straipsnį apie miesto tūnelį pastatytą apsaugai nuo potvynio. Pridėtoji nuotraukoj su kitais pareigūnais matyti ir Valdas Adamkus. Vidurio regiono gamtos apsaugos įstaigos viceprezidentas.

× **Andrius Laukaitis**, Lemont, Ill., žinomas Lietuvos bendruomenės darbuotojas, lankėsi "Drauge", susipažino su dienraščio paruošimo darbu ir paliko auką dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× **Vaclovas Laukaitis**, nuolat gyvenęs Baltimoriėje, MD, praėjusį savaitgalį aplankė "Draugą". Šia proga užsakė "Draugą" vienam lietuviui ligoniui, apmokėdamas prenumeratą visiems metams.

× **Už a. a. dr. Antano Starkaus** vėję šv. Mišios bus atšaukiamos tėvų marijonų koplyčioje, rugsėjo 27 d., šeštadienį, 9 val. r. Kviečiami draugai ir pažįstami šiose pamaldose dalyvauti. Korp. Kęstutis. (pr.)

× **Tradicinis Rūdus vakaras** ruošiamas LB Brighton Parko apyl. valdybos spalio 4 d. 7:30 v. v. Balio Pakšto salėje. Bilietus galima gauti pas vald. narius arba rezervuoti telef. LA 3-3899. (pr.)

× **Malonai kviečiame atsilankyti į Nerijos Tunto ruošiamą puotą** Prie Gintaro Jūros, spalio 11 d. 7:30 v. v. Jaunimo centre. Įdomi programa, karšta vakarienė ir šokiai. Rezervacijos: E. Nakutis, tel. 436-5917. (pr.)

× **"Lietuviai Televizijoje"** kviečia visus atsilankyti į sol. G. Antanaitės - Ugiaskienės recitalį, akomp. D. Lapinskiui, rugs. 28 d., sekmadienį, 3 val. p. p., Jaunimo centre. Bilietai gaunami Marginiuose ir pas B. Brazdžionį. (pr.)

× **Lojolos lietuvių studentų klubo** susirinkimas įvyks rugsėjo 22 d., kuriame buvo aptarta klubo veikla. Nutarta dalyvauti universiteto etninių grupių dienoje ir suruošti Vasario 16 d. priminimą universiteto ribose.

× **Chicago Lietuvių vyrų choro**, kurio vadovas buvo a. a. muz. Vl. Baltrušaitis, metinis susirinkimas šaukiamas rugsėjo 28 d., sekmadienį, 6 v. v., Svč. M. Marijos Gimimo parapijos pradinės mokyklos klasėje, 6820 So. Washtenaw Ave.

× **Lietuvių vaikų meno parodos**, kurią ruošia Putnamo sėsių rėmėjai "Eglutės" 25-kių m. sidabrino jubilėjaus proga spalio 17-25 d. komitetą sudaro: pirm. G. Meiluvienė, E. Abelkienė, O. Gradinskienė, dail. P. Kaupas, dail. E. Marčiulionienė ir M. Remienė.

× **Sv. Juozapo lietuvių parapija** S. Chicagoje minės 75 metų gyvavimo sukaktį 1975 m. spalio 19 d. Kun. Juozas Gilbert, parapijos klebonas, praneša, kad 4 val. popiet Chicago augliaras vyskupas William E. McManus vadovaus iškilnėms. Sv. Mišių koncelebrantai bus kleb. kun. J. Gilbert, kun. P. P. Činikas, MIC, kun. J. Malin, kun. P. Paurazas. Pamokslą sakys kun. P. Činikas, MIC. Vakare 6 val. bus iškilmingas banketas Chateau Buche salėje. Klebonas tikisi susilaukti buvusių parapijiečių šiame iškilmingame minėjime.

× **Marija Kardauskaitė**, kun. Jono Kardausko, MIC, Marijonų bendradarbių draugijos dvasios vado ir kun. Antano Karodo, New York miesto parapijos vikaro, sesuo paaukojo 50 dol. dienraščiui "Draugui" paremti katalikiški spaudai.

× **Dr. Jokūbas ir Loreta Stukai**, gyv. Mountinside, N. J., praėjusią savaitę buvo atvykę į Chicago aplankyti Loretos Stukienės tėvelių ir dalyvauti G. Bičiūnaitės vestuvėse. Loretos tėvelis Kaselis atėinantis šeštadienį švenčia 83 metų sukaktį. Loreta Stukienė redaguoja Lietuvos Vyčių žurnalą "Vytį", o dr. Jokūbas Stukas vadovauja tarptautinės komercijos skyriui Seton Hall kolegijoje New Jersey ir veda "Lietuvos atsiminimų" radijo programą New York.

× **Kultūrinė vakaronė**, kuri šį penktadienį Jaunimo centre buvo skirta Chicago lietuvių operai, dėl tuo pačiu metu vykstancio Čiurlionio minėjimo miesto centre, neįvyks. Tačiau operos choro repeticija įvyks kaip ir visada įprastu laiku.

× **Nijolė Kaveckienė ir Jurgita Sabienė** vadovauja namių kepsnių išpardavimui, kurį ruošia Svč. M. Marijos Gimimo mokyklos motinų klubas šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 27 ir 28 d. d. mokyklos salėje.

× **Aukų prisuntė**, po 2 dol. — J. Kailis; po 1 dol. — V. Petrušaitis, Bernice T. Stundžia, St. Barzda. Ačiū.

× **LB Wankegan Apylinkės valdyba**, kaip kiekvienais metais taip ir šių metų rugsėjo 27 dieną, šešt., rengia tradicinį rudens vakarą, kuris įvyks Lietuvos Auditorijoje, Wankegan, Lincoln ir 9-tos gatvių kampas. Programą atliks solistė Roma Mastienė, o jai akompanuos Ida Petkus. Šokiamos jaunimo orkestras "Vytis". Bus paruošta skani vakarienė ir veiks baras.

Apylinkės Valdyba kviečia visus apylinkės lietuvius ir kartų prašo, kad jie atvykdami pasikviestų ir atsivestų savo draugus ir pažįstamus, o taip pat kviečiami ir laukiami kaimyninių kolonijų lietuvių. Bus gera proga pabendrauti ir linksmai praleisti laiką. Įėjimo auksa suaugusiems \$8.00, o studentams — \$5.00. Pradžią 7:30 val. vakaro. Tad ligi pasimatymo. (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ

Chicago Savings and Loan Association šiandien sako visiems, kad kalbos apie išsikrausimą į kitą vietą yra neteisybė. Philomena D. Pakel teigia, kad Chicago Savings and Loan Association niekada minties neturėjo apie kraustymąsi iš 62 ir Western Avenue. Pakel teigia, kad turi antrą skyrių Des Plaines, bet visos b-vės daro tą patį. Ten maža įstaiga, ne didesnė kaip garažas, ir turi du tar-nautojus. Tai reikalinga, kad gautume naujų taupytojų Chicago pietinėje pusėje.

P. Pakel sako, kad Chicago Savings and Loan Association daug metų buvo ir tebėra reikšminga lietuvių kolonijai. Filomena didžiuojasi savo kilme ir gyvena gražiai tarp savo žmonių. Visiems stengiasi geriausiai suvarkyti visus reikalus. Dėl tos priežasties bendrovė niekada iš šitos kolonijos nesikraustys. K.

ŠVAREJA ORAS

Chicago oras dabar yra pats švariausias nuo pat 1958 metų, kada buvo pradėti oro taršos tyrimai. Žymiai sumažėjo ore esantys kietieji sieros ir azoto dvideginio bei kitokių taršos priemonių, ir dabar oras geresnis negu nustatyti federalinių standartų minimai. Apie tai merui Daley pranešė taršos kontrolės komisionierius H. Wallace Poston.

NEMOKAMAI SKIEPYS PENSININKUS

Mero įstaiga pensininkams globoti skelbia, kad bendradarbiaujant su Chicago sveikatin-gumo taryba, pensininkai bus nemokamai skiepijami nuo slo-gų. Skiepyti maitinimo centruose nuo rugs. 22 iki spalio 10 d. turinčius 60 m. ir daugiau. Turi susilaikyti nuo skiepimo, kurių temperatūra pakilus aukščiau 100, kurie alergiški kiaušiniams, nes jie yra naudojami skiepų gaminant.

AKCIJA PRIES ABORTUS

Spalio 5 d. Chicago arkivyskupija pradeda akciją prieš abortus. Tuo reikalu bus platinama literatūra, skelbiami šūkiai ir plakatai.

× **Juozė Angaitytė**, turinti dainavimo studiją Philadelphiaje, šį savaitgalį atvyksta į Chicago ir dalyvaus savo mokinės sol. Genės Antanaitės-Ugiaskienės koncerte — recitalyje. Apsistos pas sol. tėvus Antanaičius.

× **Kazys Počins, "Vilties"** draugijos pirmininkas, šį mėnesį švenčia 60 m. amžiaus sukaktį.

× **I Lietuviškos Knogos klubą** įstojo Petras Juodikis iš Chicago ir Petras Pečkaitis iš Worcester, Ma.

× **"Southtown Economist"** laikraštis įsidedo aprašymą, kaip buvo Lietuvos Vyčių pagerbtas buvęs kongr. Robert Hanrahan už rūpestį išgelbėti Simą Kudirką iš Sibiro.

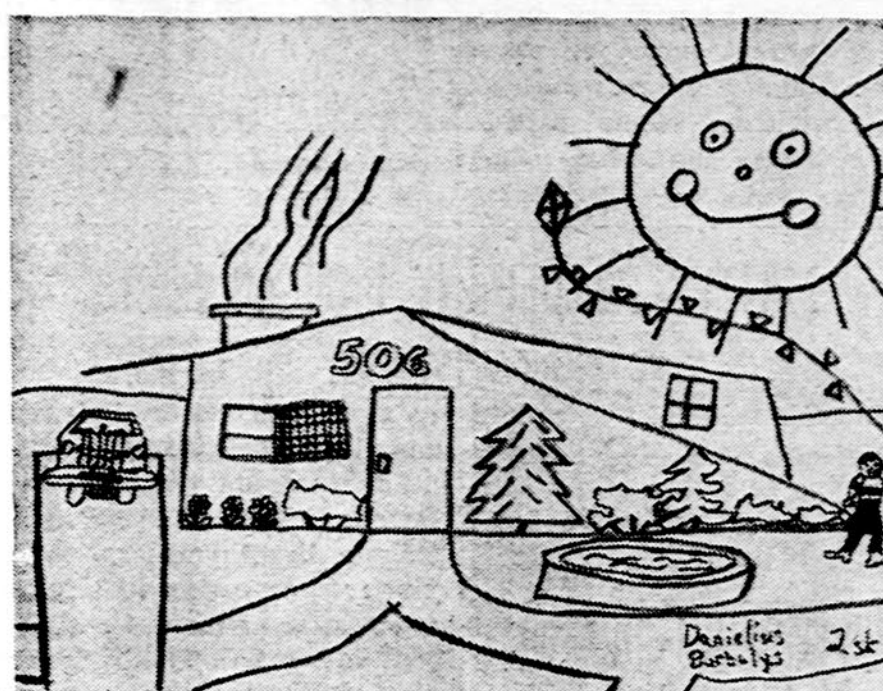

Liet. Bendruomenės spaudos vajeus talkininkės — Rochesterio, N. Y., lituanistinės mokyklos mokinės. Iš kairės dešinėn: Rasa Krokytė, Antanina Zmuidzinaite, Vilija Dėdinaitė, Galie Tamoliūnaitė.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

Vėjui pučiant smagu leisti aitvarą

Piešė Danielius Burbulyk Dariaus Girėno lit. m-los 3 sk. mok.

ČIURLIONIO SUKAKTIS

M. K. Čiurlionis gimė 1875 m. Varėnos miestelyje vargonininko šeimoje. Iš pat vaikystės Čiurlionis turėjo didelių gabumų muzikai. Jis buvo priimtas į kunigaikščio Oginskio orkestro mokyklą, o vėliau Varšuvos konservatoriją. Dar tobulinosi Leipzigerio konservatorijoje. Tik išėjęs muzikos mokslus, jis pajuto, kad tikrasis jo pašaukimas yra tapyba. Todėl stojo į Varšuvos meno mokyklą. Tačiau jos niekad nebaigė. Nežiūrint to, jis laikomas vienu geriausių lietuvių dailininkų. Ligi šiol Čiurlionio kūrinių labai aukštai vertinami ir yra tarptautinio populiarumo. Elilniam stebėtojai labai sunku suprasti ir interpretuoti Čiurlionio meno kūrinius. Jo kūryboje yra daug gilių fantazijos ir simbolizmo.

Čiurlionis savo darbais yra plačiai vertinamas ir už Lietuvos sienų. Tai buvo tikrai didelis tapybos genijus. Čiurlionio kūrinių nuo 1921 metų laikomi jo vardo galerijoje Kaune. M. K. Čiurlionis savo tapybai sky-rė šešis metus, nes jis anksti mirė turėdamas tik trisdešimt penkis metus. Palaidotas Vilniaus Rasų kapinėse.

Rita Bureikaitė, Los Angeles lit. m-los 8 sk. m. "Spindulys".

NERINGA

1974 m. vasarą aš važiauvau į Neringą stovyklauti. Dar važiuodama pastebėjau, kad apie Neringą buvo labai aukšti kalnai ir vingiuoti keliai per miškus. Stovykloje buvo labai gražu, visur tik medžiai, žolės, gėlės. Kai atvažiuojom, tuoj sutikau ilgai nematytą savo draugę, su kuria tik laiškais susirašinėjom. Su ja ir dar su keliom mergaitėm apsigyvenome viename namely. Tuojau apvaikšči-ojom, apžiūrėjom visą stovyklą. Matėm sporto aikštę, ežerėlį, paviljoną, beržų šventovę, salę, raštinę, valgyklą. Visur mums buvo gražu, įdomu. Daug ža-lu-

mynų, gėlių, medžių ir nuod-ingų vijoklių (Poison Ivy).

Mūsų namelyje iškabino visos dienos darbotvarkę, vakare tu-rėjom susipažinimo vakarą. Žai-dėm žaidimus, dainavom, buvo labai linksma. Po programos reikėjo eiti į namelius miegoti. Atsigulus ilgai negalėjau užmig-ti, nes buvau labai laiminga.

Sekandį dieną vėl buvo sma-gu. Laisvalaikio žaidėme korto-mis iš bulvių skeveldrų. Ėjome maudytis, bet buvo labai šaltas vanduo. Vakare buvo laužas. Prie laužo turėjome vaidinti pasakas. Viena iš jų buvo "Eli-za stebuklų žemėje". Mums la-bai gerai sekėsi. Kai kita kartą turėjome vaidinti gyvulių pasa-kas, mes pasirinkome "Beždžio-nių planetą".

Antrą savaitę turėjome spor-to šventę. Buvo trys sporto ko-mandos, kurioms vardus reikėjo sugalvoti pagal kurios nors li-gos vardą. Tai ir buvo: Vėja-raupiai, Raupsuotieji ir Pūslės. Aš buvau Pūslių komandoje. Mums neblogai pasisekė sporte. Bėgime mes laimėjome trečią vietą. Vandens sporte mes buvo-me pirmoje vietoje. Šokime lai-rėjom antrą ir trečią vietą. Geriausiai pasirodė Vėjaraupiai, antra vieta teko Pūslėms ir trečioji Raupsuotiesiems, visi buvo laimingi.

Dar daug buvo labai įdomių žaidimų, kurių čia visų negaliu aprašyti. Pvz. "Traukinukas". Stovykloje mus mokė dainuoti gražių dainų. Iš viso stovyklo-jie buvo labai smagu ir linksma. Kai atėjo laikas važiuoti namo, beveik visos mergaitės verkė atsisveikindamos.

Tai buvo moksleivių ateitinin-ky stovykla. Komendantas buvo Ramūnas Underys.

R. Krokytė, Rochesterio lit. m-los mokinė "Plunksna".

MANO DARŽELIS

Mano tėvelis paklausė manęs, ar aš noriu darželį. Bet aš norė-jau darželio ir dabar turiu. Ma-no darželis, kaip kiekvienos lie-tuvaitės darželis turėtų būti. Aš turiu rūtų, rožių, violetų ir dvi gėlytes, kurios pinasi ant tvo-ros. Bet mano mylimiausias au-galas, tai mano jaunas medis. Vakar jis perdaug vandens ga-vo, bet šiandien jam geriau. Aš myliu labai visas gėlytes, bet medelis man svarbiau. Netoli kiemo, dešinėje pusėje namo, auga pakalnutės. Angliškai va-dinasi lily of the valley. Aš ne-noriu, kad kas nors atsitiktų mano darželiui, nes aš jį myliu.

Andrė Budrytė, 4 sk. Dariaus Girėno lit. m-la.

MANO VARLĖ

Vieną dieną labai lijo ir nė vienas vaikas negalėjo žaisti

lauke. Kai lietus nustojo, aš iš-ėjau į lauką. Netoli mūsų namo buvo didelė bala. Oras po lie-taus buvo šviežias, net malonu buvo kvėpuoti. Nuėjau prie ba-los ir išgirdau kažką kvarkiant. Keletą kartų apėjau ir pama-čiau varlę. Greit nubėgau į rūšį, atsinešiau tinklą ir tą varlę su-gavau. Parsinešiau ją į namus ir dabar auginu. Po kelių savai-čių pamatysiu, kiek ji užaugs.

Edvardas Papartis, III sk. K. Donelaicio lit. m-la.

KUDIRKOS AUKA

Simas Kudirka buvo rusų lai-vo jūrininkas. Tas laivas plau-kiėjo Atlanto vandenynė. Kai rusų laivas susitiko su Ameri-kos laivu, Simas šoko į Ameri-kos laivą ir prašė, kad jį priim-tų. Rusai užsoko ant Amerikos laivo, Simą surišo ir sumušė. Paskui nutraukė į rusų laivą. Amerikos laivo kapitonas leido rusams taip daryti. Po šio įvy-kio rusų laivas nuplaukė į savo kraštą. Simą Kudirką uždarė į kalėjimą. Lietuviai protestavo ir Amerikos laivo kapitonas bu-vo priverstas atsistatydinti. Tas Simui nepadėjo. Jis buvo užda-rytas dviem metams į kalėjimą. Vėliau su Amerikos senatorių pagalba jis buvo paleistas. At-vyko į Ameriką, ir visi buvo lai-mingi.

Paulius Ivanauskas, Lemonto lit. m-los mokinys.

GAILA ŽVIRBLIŲ

Aš mačiau daug žvirblių par-ke. Man patinka žvirblius mai-tinti duonos trupinėliais. Žvirb-liams sunku žiemą rasti maisto, nes sniegas viską paslepia. Man labai gaila vargšų paukštelių.

Petras Kalvaitis, Marquette Parko lit. m-los II sk. mokinys.

Atspėkit, ką aš darau!

Piešė Sigitas Gudis, Marquette Parko lit. m-los 2 sk. mokinys

KĄ AŠ DARYČIAU, JEI GAUCIAU MILIJONĄ DOLERIŲ

Jei aš gautčiau milijoną dole-rių, aš nupirkčiau močiutei, tė-tukui, mamai ir tėvui automo-bilius. Kai aš buvau maža, aš visada sakydavau močiutei: "Kai aš užaugsiu ir turėsiu mi-lijoną dolerių, aš tau nupirksiu bilietus į Havajus."

Jei aš turėčiau milijoną dole-rių, beveik, pusę milijono duo-čiau misijoms, kad žmonės, kur gyvena Indijoje, turėtų ko val-gyti. Aš manau, kad aš nusys-medelis man svarbiau. Netoli kiemo, dešinėje pusėje namo, auga pakalnutės. Angliškai va-dinasi lily of the valley. Aš ne-noriu, kad kas nors atsitiktų mano darželiui, nes aš jį myliu.

Andrė Budrytė, 4 sk. Dariaus Girėno lit. m-la.

Bitutė Trotmanaitė, Los Angeles lit. m-los mokinė "Spindulys"

Šešiolikta vasara

Užsidedę medžiai Rudens saulė, Pasklido voratinklų. Pajūsiu šilumą, Sakyk, ar ilgai, Ar toli iškeliauj? Iškirpo varpeliusose Skambūs aidai.

Sakyk, ar sugrįši? Per lapų aksomą Naktis susiausta, Rudeninė ateitis... Su vėjais kartu Mano paukščiai išskrido, Su vėjais ir vasara

Mano išeis... Jolanda Malerytė

Stovykla

Palapinę pasistatėm, Stovykauti įsirengėm, Ten kur žali mūs miškai, Ten mūs skautiški namai.

Pasistatėme virtuvę, Ant kurios padėt keptuvę. Visos dirbom ir dainavom, Visos kartu padraugavom.

Po gražios, Enkamos dainos Matės mūsų šypsenos, Po ilgos sunkios savaitės Tapom skautiškos mergaitės.

Girta Remelkytė

RITERIAI

Riteriai buvo senovėje vyrai, kurie ant žirgų jodinėjo. Euro-poje buvo daugiausia riterių. Jie turėjo ilgus ietis ir šalmus. Lie-tuvos Vytis vaizduoja riterį. Yra daug pasakų apie riterius ir silbinus. Kartais būdavo dvi-kovos tarp dviejų riterių. Tas, kas laimėdavo, gaudavo kito ri-terio šarvus.

Vėjas Liulevičius, 3 sk. Marquette Parko lit. m-la "Vyturėlis"

MAGISKA MATEMATIKA

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	2	4	6	9	1	3	5	7	8
0	4	9	3	8	2	7	1	5	6
0	6	1	7	2	8	3	9	4	5
0	8	6	4	1	9	7	5	2	3
0	9	8	7	6	5	4	3	1	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
1	6	0	4	9	3	8	2	5	7
1	7	2	8	3	9	5	0	4	6
1	9	7	5	3	0	8	6	2	4

9 8 7 6 5 4 3 2 1 0

Kaip matote, kiekvienoje eilutėje, įskaitant ir sumą, visos skaitlinės nuo 0 iki 9 rašomos tik vieną kartą.

BOKSAS IR PINIGAI

Vidutinio svorio bokso meisteris Sugar Ray Robinson buvo paklaustas:

— Kas paskatino boksotis?
— Pažiūrėjau į savo abi rankas, ir nei vienoje nebuvo pinigų, — at-sakė boksinkinias. Z